

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
Pop (F. rassai-ntca) 10
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
977, 228 és 1047
N. Sz. — — — 228
Egy szám ára pályaudva-
ron és vidéken is lej 5
szarrestben — — 5

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPI LAP

ELOFIZETESI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Egy szám ára — ck 2—

1926 Péntek március 5

Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 49 szám

5686. Adár 1

Kezdődik a koncert

— Külpolitikai figyelő —

Néhány nap múlva a Népszövetség döntő jelentőségű ülésre ül össze. A tíz állam külügy miniszterei, akik a Népszövetségben helyet foglalnak, részben már elindultak Genfben, részben ma, vagy holnap indulnak. Majdnem mind-egyikük egy-egy súlyos problémát vizsgálgat. A magyar külügyminiszter a frankhami val. A magyar külügyminiszter a frankhami val. A magyar külügyminiszter a frankhami val. A magyar külügyminiszter a frankhami val.

Még számos más kérdés lesz napirenden, amelyekben a vélemények már most megoszlanak. A Népszövetségnek ez a mostani ülése világosan be fogja bizonyítani ennek az intézménynek a tarthatatlanságát. A Népszövetségnek eddig csak tíz tagja van, de már ez a tíz is a legellentétebb érdekekkel áll egymással szemben. Elég ha csak a lengyelországi esetre mutatunk rá. Míg a nagyhatalmaknak elsőrangú érdeke, hogy Németország újdonsült tagságának hatáskörét a lehetőség szerint megkurítsák és működésének hatóerejét a vele ellenséges Lengyelországnak a Népszövetségbe való egyidejű felvételével enyhítsék, addig Németország, valamint Ausztria és esetleg Magyarország is, a legsúlyosabb inzultust látja Lengyelország esetleges felvételében, annak a Lengyelországnak a tagságában, amely még ma sem szűnt meg a határai közé került németeket minden rendelkezésére álló eszközzel megnyomorítani. De érdeke a nagyhatalmaknak és mellettük Csehszlovákiának ez a tagfelvétel azért is, hogy általa éket verjenek az egymást legjobban vonzó két mágnes, Oroszország és Németország teste közé.

Ilyen mély ellentétekkel, ilyen teljesen szélsőséges elképzelésekkel ülnek össze tanácskozásra a Népszövetség tagjai. És olyan problémákat skarnak majd megoldani, amelyek már csirájukban hordják a kontrapozíciókat és amelyek ezenkívül sokkal szélesebb területre vonatkoznak, mint amilyenre a Népszövetséget alkotó tíz állam köre terjed. Ismét be fog bizonyosodni, hogy a Népszövetség a legtorzabb és a legtorzabb szüleménye a világháborúnak. Sokan azt gondolják, hogy majd ha a Népszövetségnek minden állama tagja lesz, sokkal hatásosabb és célravezetőbb lesz a működése. Az igazság és jog álláspontjára helyezkedve mi is azt tartjuk, hogy a Népszövetség csak akkor Népszövetség, ha valóban valamennyi népek a szövetsége. Ez azonban csupán egy abszolút jellegű megállapítás. Ha jogokat és igazságokat és az egyes népek érdekeit relativ szempontból tekintjük, vagyis olyannak nézzük, milyen a valóságban, úgy látjuk, amint vannak, a maguk száz és száz külön érdekeikkel és utjikkal, ellentétes terveikkel, irányjaikkal, fejlődési és terjeszkedési vonalaikkal, — ilyen szempontból nézve: a Népszövetség kibővítése csak az elmentékek még irtóbb meguövedekését, az önző érdekek még szörnyűbb arányait, még több egymás ellen ható erőt, még nagyobb s éj l húzást fog jelenteni. Nemzeti, állami, vallási és társadalmi érdekek állanak egymással szem-

ben, mindenütt, amerre csak nézünk. A Népszövetség tulajdonképpen nem más ma sem és nem lesz más akkor sem, ha megnagyobbodik, mint ezeknek az ellentétes érdekeknek a tartálya, a kazánja, amelybe egymást taszító elemek vannak beledobálva és amelyeket alulról folyton fűtenek és amelyek végül is az egész kazánt szét fogják vetni. A Népszövetség gondolata halva született gondol-

lat volt. A nemzeti, a vallási, az állami és a társadalmi érdekek terén kell először emberi összhangot teremteni és csak azután lehet majd ezt a zenekart Genfből dirigálni. Addig, amíg a hangszerek nincsenek összehangolva, mindig csak fűlsiketítő zaj, örjítő kaos, összevisszaság, rémüldözés, falakat rengető felfordulás lesz. A Népszövetség új ülésének nem jósolunk semmit és nem várunk tőle semmit.

Bratianu miniszterelnök állapota súlyosra fordult

(Bucuresti-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hetek óta gyengélkedő Bratianu Jonel állapota súlyosra fordult. Az orvosok teljesen izolálták és megtiltották neki a beszélgetést. Minden látogatást eltiltottak az orvosok, sőt szoros hozzátartozói sem mehetnek be szobájába.

A miniszterelnök betegsége nyugtalanítólag hat, különösen a kormánypártra. Bratianu betegsége ellenére élénk részt vett a politikai életben és az összes minisztertanácsokon, amelyeket a lakásán tartottak. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy a kedd esti minisztertanácson már Alexandru Constantinescu, a miniszterelnök bizalmasa elnökölt, ami különböző kombinációkra adott alkalmat. Azi gazi ok azonban az volt, hogy Bratianu állapotában már két nappal ezelőtt komoly komplikációk állottak be, amit azonban egyelőre nem akartak nyilvánosságra hozni.

Budapestben újabb konferenciára ültek össze a magyar, román, osztrák és német fajvédők

Cuza professzort Jon Ghica herceg képviseli a tanácskozásokon. Gömbös és Eckhardt mindenáron meg akarják teremteni az antiszemita internacionálét

(Budapest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Pesti Napló” jelenti, hogy szerdán este politikai körökben élénken tárgyalták azokat a fajvédő tanácskozásokat, amelyek Budapesten egy-két nap óta ismét folyamatban vannak. A nemzetközi fajvédő mozgalom, valamint a magyar fajvédők vezérei között. Bárány Schager Albin, az osztrák horogkeresztes mozgalom egyik vezéralakja, aki tudvalevőleg a hírhedt Cuza-féle tárgyalásokon is részt vett, kedden érkezett Budapestre, itt azonban olyan kijelentéseket tett, hogy utjában semmiféle politikai cél nem vezet és kizárólag magánügyeit akarja elintézni a magyar fővárosban. Politikai körökben természetesen meg vannak arról győződve, hogy Schager állítása nem felel meg a valóságnak annál is inkább, mert nyomban megérkezése után kereste az érintkezést a magyar fajvédők vezetőférfiaival, ked-

den este pedig már együtt vacsorázott Gömbös és Eckhardtal.

Különösen furcsa színben tünteti fel a Schager-féle tanácskozásokat az a körülmény, hogy ugyanebben az időpontban Budapestre érkezett Ghica herceg, a román fajvédők ismert vezére, aki Cuza professzorral bizalmas barátságban áll. A „Pesti Napló” minden cáfolat ellenére megállapítja, hogy Schagerék budapesti tanácskozásai olyan természetűek, amelyek semmiképpen sem alkalmasak arra, hogy megnyugvást keltsenek a közvéleményben. Szerdán az éjszakai órákban olyan hírek terjedtek el, hogy Schager és Ghica herceg után még egy más külföldi fajvezér is érkezik és ennek a titokzatos harmadiknak megérkezése után kerülne sor arra, hogy megkezdjék a konferenciát, amely valószínűleg folytatása lenne a múlt évi Cuza-féle tárgyalásoknak.

A „Chicago Tribune” Ausztria közeli csatlakozását jósolja Chamberlain beleegyezett a csatlakozásba?

(Bécs, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Chicago Tribune” Párisban megjelenő kiadása ma vezetőhelyen cikket közöl Lorimer Hammond nevű bécsi tudósítójától, a következő címmel: „Ausztriának Németországhoz való csatlakozása bizonyosra vehető.” A lap szerkesztősége megjegyzi a cikkhez, hogy a csatlakozás kérdésében a döntés Anglia kezében van. Ugy Macdonald, mint Lloyd George, a csatlakozás híve. Sir Austen Chamberlain, jelenlegi külügyminiszter, elvileg szintén nincs ellene annak, hogy Ausztria Németországhoz csatlakozzék, szerről való tárgyalást azonban még korainak tartja. Az angol külügyminiszter szerint Ausztria csatlakozási kérését csak akkor lehet majd teljesíteni, ha előbb már megoldották a Németország és Franciaország közötti megvonandó lengyel korridor problémáját. A „Chicago Tribune” jelentése Bécsben óriási szenzációt keltett. A lap jelentését azonnal megátvirozták az osztrák fővárosba, ahol különösen az keltett feltűnést, hogy most már az angol konzervatív politikusok, mint Cham-

berlain is, a csatlakozás mellett vannak.

A bécsi lapok nagy cikkeken kommentálják a „Chicago Tribune” jelentését s általában az a vélemény, hogy az angol államférfiaknak és elsősorban Chamberlainnak a kijelentése nem annyira Bécsnek, mint inkább Rómának, illetve Mussolini legutóbbi németellenes kijelentéseinek szól.

(Páris, március 4.) Amikor a párisi kamara tegnapi ülésén Louis Marin kijelentette, hogy értesülése szerint Németország fegyveres eszközökkel is kiroszakolja Ausztria csatlakozását, Briand miniszterelnök közbekiáltott:

— Ez Németországra nézve kissé veszélyes volna!

London, március 4. A „Daily Telegraph” szerint a tegnapi minisztertanács után jólérsült politikai körök kijelentették, hogy Chamberlain és minisztertársai között az egyetértés teljes. A kormány a maga egészében támogatja Németország feltétel nélküli felvételét a Népszövetségbe.

I II. ...	924
.....	175
d gerade	175
Ha b'ein)	220
udentum	100
die jüd.
.....	45
.....	200
.....	175
.....	150
.....	32
.....	35
I-II ..	290
uch) ..	80
.....	280
.....	345
.....	100
.....	90
igkeiten	235
.....	62
.....	40
enstreich	230
(Leinen)	320
r	35
ropolitk
.....	145
(Geb)	205
.....	145
(Lein.)	1700
eb)....	240
.....	60
.....	62
e Land	150
Palästina	32
.....	195
.....	130
ahrtaus.	150
ott ..	175
.....	32
.....	260
e (geb.)	320
.....	400
.....	260
.....	320
.....	320
.....	375
.....	375
.....	80
Jisrael	220
.....	175
en ..	62
n	145
.....	40
.....	165
.....	50
.....	120
.....	375
.....	435
.....	675
Indus-
.....	60
.....	675
.....	30
.....	80

mó
dir
rt.-nál
No 10.
sz Ernó
letben

A „Viitorul“ bevallja, hogy a választójogi reform a kisebbségek ellen irányul

A néppárt a javaslat mellett foglal állást? Ma kezdődik a parlamenti vita. Jorga professzor nem jön haza

(Bucuresti-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától). A többségi képviselők ismeretes határozata, mellyel szabadkezet adnak az ellenzék számára az új választójogi javaslat elleni harcban, arra indította a kormányt, hogy egy nappal elhalassza a javaslat vitáját és az utolsó percben még simítsa annak antidemokratikus jellegén. Ezzel azután valószínűleg sikerül megnyernie a néppártot is a javaslat számára, amely — a félhivatalos „Viitorul“ szerint — kimondottan a nemzeti kisebbségek ellen irányul. A választójogi javaslat körüli harc legújabb fázisáról a következőkben számolhatunk be:

A választójogi bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy a mandátumelosztó bizottság munkáját egy új tabella alapján kívánja szabályozni. A tabella elkészítésére bizottságot delegáltak, amelynek Tancred Constantinescu, Traian Lalascu, Franasovici és Vaitoianu a tagjai. Bratianu Jonel kívánságára a választójogi bizottság ma befejezi munkáját, hogy holnap megkezdhesse a javaslat parlamenti vitáját.

A volt hadtestparancsnokok közül a következőket nevezték ki a szenátus állandó tagjává: Presan, Averescu, Mosoiu és Mardarescu tábornokokat. Vaitoianu az a címen, hogy nem a háboruban, hanem a béketárgyalások idején, a magyarországi megszállás alatt volt a hadsereg parancsnoka, nem vették be az állandó szenátorok közé. Az ő tagságát, mint megirtuk, a parlament nyilvános ülésén fogják elintézni.

A mai „Viitorul“ részletesen foglalkozik az ellenzéki pártok akciójával a választójogi javaslat ellen. A kormány félhivatalos lapjának állásfoglalása merőben megcáfolja Duca külügyminiszter tegnapi beszédét, amelyben a kormány méltányosabb kisebbségi politikáját ígerte be. A kijelentésbe helyezett jogokkal szemben a kormány félhivatalosa azzal vádolja meg a nemzeti pártot és a parasztpártot, hogy akciójukkal tulajdonképpen a kisebbségek érdekeit akarják szolgálni. Ezzel kapcsolatban a „Viitorul“ következőket írja többek között:

„Ez a két párt elhatározta, hogy együttesen küzd annak a javaslatnak megsemmisítése érdekében, amelynek az a hivatása, hogy az idegektől nem zavart politikai életet biztosítson

Nagyromániának... Az eddigi választórendszer mellett szomorúan tapasztalhattuk, hogy a szabad Románia politikájában sokszor nem az államérdekek érvényesültek, hanem mellékérdekek, amelyeket a román néptől idegen és ellenséges hatalmak inspiráltak... Az a harc, amelyet a nacionalisták és caranisták indítottak az új választójogi javaslat ellen, nem a román szavazók érdekeit akarja megvédeni, amelyet nem is fenyeget veszély, hanem a kisebbségek erejét, holott a kisebbségeké volt — mondhatni eddig is — mindig az utolsó szó a román állam politikai életében.“

A lap azzal fejezi be cikkét, hogy az általa láncos választásokon, akármilyen kormány fogja is lefolytatni, Románia politikai sorsát az új választójogi törvény alapján a román nép fogja eldönteni és nem az idegenek, vagy az idegenek szolgálatában állók.

Goga elfogadja a javaslatot

A választójogi javaslattal szemben rendkívül érdekes fejleményeket ígér a néppárt állásfoglalása. Averescu még nem nyilatkozott ugyan, Goga azonban kijelentette, hogy a néppárt elfogadja a javaslatot. Petrovici volt miniszter viszont amellel van, hogy a néppárt ebben a

Lord Plumer katonai becsületszavára ígerte a rend fentartását

A revizionisták nagy propagandája a zsidó légióért

(Jeruzsálem, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától). A palesztinai csendőrség lépitése alkalmából a cionista revizionisták (Jabotinszki pártja) felhívást tettek közre, melyben követelik a zsidó légiónak Palesztinában való megszervezését. A légió vállalná az elbocsátott brit csendőrség helyett az ország védelmét. A revizionisták négyüléseket hívtak össze, amelyek határozottan követelték a zsidó légiók életbeléptetését.

Lord Plumer kormányzó ez okból magához kérette a Vaad Leumi képviselőit és magánbeszélgetés során kijelentette, hogy teljes séggel lehetetlen és szerinte fölösleges is a zsidó védelmi csapat megalakítása. Nem fogja megengedni sem az araboknak, sem a

kérdésben is csatlakozzék az ellenzéki blokkhoz. A volt marghilománisták ma délután ülést tartanak ebben a kérdésben. Hirszerint amennyiben Averescu a javaslat mellett foglal állást, kilépne a néppártból. Averescu tábornok egyébként tegnap délután kihallgatáson volt a királynál. Ma délután Popovici Mihály nemzetipárti s holnap Stere professzor parasztpárti vezér járul az uralkodó elé. Averescu kihallgatásáról egyesek tudni vélik, hogy az nem járt különösebb eredménnyel.

Az utolsó simítások

A parasztpárt permanens bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen a választójogi javaslattal foglalkoztak. Targyalás alá vették a kormány, illetve a miniszterelnök megbízásából Constantinescu Alexandrutól kapott levelet, amelyben az felkéri, hogy a parasztpárt fejtesse ki véleményét a választójogi javaslattal szemben. Ilyenértelmű levelet egyébként az összes többi ellenzéki pártok is kaptak.

A választójogi bizottság ma újabb ülést tart és hír szerint a következő formulát fogják megszavazni:

A legutóbbi tervezetet csak akkor alkalmazhatják, ha egyetlen párt sem kapja meg az abszolút többséget. Abszolút többség esetén egy mandátumelosztó kulcsot fognak megállapítani.

Jorga professzor válaszolt táviratilag a tegnapi sürgönyre, amelyben kifejti, hogy március 15. ike előtt semmi körülmények között sem jöhet haza.

zsidóknak bármely légióknak megszervezését. A már fennálló arabokból álló csendőrségeknek nincs más feladata, mint Transzjordánia védelme. Palesztinában azonban ilyen csendőralakulat nincs és nem lesz. Katonai becsületszavára ígéri a Vaad Leuminek, hogy Palesztinában a rendet fenn fogja tartani.

A Vaad Leumi képviselői a kormányzóval megtartott tanácskozás után és a kormányzó ígéretei alapján kijelentették, hogy a revizionistáknak most már az ország biztonsága érdekében semmi joguk arra, hogy követeléseiket továbbra is fentartsák.

* Palesztina legújabb és legtekélyesebb falitérkép 100 lej. az Uj Kelet könyvostályában.

Akiba

Irta Giszkalay János

8 És mennél mélyebben merült el a szent szövegben, annál nagyobb világosság támadt meg-látó lelke előtt. Hamarosan már nemcsak az egyes törvényeket tudta meglátni, hanem az egész Mózesi mű, a maga teljességében, megtártult előtte és Akiba egy soha nem sejtett titok nyitására világosult. A Mózesi Ötkönyv, a maga teljességében, olyan kimeríthetetlen tárháza a zsidó nemzeti energiáknak, hogy valameddig ez az Ötkönyv benne fog élni és égni a zsidó lélekben, valameddig az Ötkönyv törvényei és etikája lesz a zsidóság életen-át-vezetője, addig a zsidó nemzet nem pusztulhat el, addig a zsidó nemzet, nemzet marad, a sors minden viszontagságai közepette is. És ha csak négy zsidó marad is meg az egész népből és ez a négy zsidó is, széjjel szórva, a világ négy sarkán négy különböző, egymásnak érthetetlen nyelven fog beszélni: hacsak az Ötkönyv törvényei a lelkükben égnék: ez a négy maradék zsidó is, tul minden országhatáron és választóvizeken, együvé tartoznak és ők négyen: zsidó nemzet és ők négyen, minden szétszóratásból is visszafognak térni az ősök országába, — mert az Ötkönyv vezeti, viszi őket.

8 És amint így, estéről estére belémerült az Irásba, paraszti lelke valami végzetes nagy átalakuláson ment keresztül. Olyan volt az, mint amikor az estéről-estére lehulló tiszta harmat, estéről-estére megújuló meleg tavaszi szél halkán, észrevétlenül életrekelte a csirákban szunynyadó virágot: a figyelő szem észre se veszi, de egyszerre csak ott terül előtte, káprázatos színpompában, mámorító illatokat árasztva, termékenyülési és termékenyítési vágyakozón, a virágerdő szent csudája. Akiba, a drága nagy

8 paraszt, egyszerre csak úgy érezte, hogy gondolatban bocsánatot kell kérnie tudósoktól és rabbiktól, amiért eddig olyan nagyon nem tudta megérteni őket és olyan nagyon gyűlölte, megvetette mindannyiát. Most már nem látta olyan gonoszul haszontalan szószátyárkodásnak a szombat napján tojt tyuktojás kérdését, most már nagyon is megértette, hogy még ezen is lehet — nem lehet: szabad, kell vitázni, hiszen Mózes egyik sarkalatos törvényével, a szombatnap istenbékéjével, a szent munkaszünettel van szoros kapcsolatban.

Hosszu hónapok, talán évek is mulottak el úgy, szakadatlan titkos tanulásban és a nagy autodidakta lassan magába szívta mindazt, amit manapság szent iratok címén ösmerünk. A próféták iratai új tüzekkel töltötték meg anélkül is izzó lelkét, a történetkönyvek, népének ősi történetét, elmúlt századok zsidó dicsőségét, boldogságát és keserves küzdelmeit tárták meg előtte — és minden mohó tanulásában ott ült mellette, első tanítója, most már csudáló tanítványa, szerelme: Kalba Savua csudaszép leánya, az ő titkos felesége.

Akiba úgy érezte, hogy gondolatban bocsánatot kell kérnie a tudósoktól, rabbiktól és Jóchanán ben Zakkaitól is, amiért gyáva-sággal vádolta meg, hogy kilopta magát az ostromolt Jeruzsálem falai közül, csak azért, hogy megmentsse a Törvényt. Sok éjszakázás és meggyötrés árán ma már ő is a megértők, a tudósok közé emelkedett, bátran odaléphetett volna a leghíresebb kollégium mesterei közé is, de végtelen nagy szerénységében egyelőre még arra sem tartotta érettnek és érdemesnek magát, hogy valamelyik mester tanítványául szegődjön. Még tovább akart tanulni, szakadatlanul és titkon, hogy aztán röstelkedés nélkül állhasson be valamelyik híres iskola tanuló

sorába. De a sors úgy akarta, hogy Akiba titkos tanulója ne történhessék meg zavartalanul.

Kalba Savua leánya ez időben már eladó sorban volt és nagyon valószínű, hogy a dugdagdag nagyur messzehíres szép leányának kezéért sokan törték magukat, előkelő zsidó ifjak. A szerelmes leány titkon kötött házasságának előbb vagy utóbb ki kellett pattannia és amikor az apának valóban tudomására jutott a dolog, fékezhetetlen nagy haragra lobbant a leánya ellen. Nem az bántotta a gögös nagyurat, hogy egyetlen szépséges leányát a saját bérésjűházával látja házasságban, hanem az a végtelen nagy szegény marta a büszkeségét, hogy a veje egy tudatlan paraszt, egy ama-hárecz legyen. És ehhez a szegényhez még az az elkéseredés is hozzájárult, amelyet a leányának méltatlan, szinte szüite erkölestelen lépése korbácsolt fel benne. Hogy egy zsidó hajadon, titokban, a szüleinek tudta nélkül, sőt nyilvánvalóan az akaratuk ellenére házasságot éljen egy idegen férfival, — olyan hallatlan, megbecstelenítő dolog volt ez Jiszráél sorai között, amely egyenértékű volt a két legnagyobb zsidó erkölcsi törvénynek, a szülők iránt való tiszteletnek és a paráznaság tilalmának megszegésével. Az öreg Kalba Savua nem tudta, nem akarta megérteni, hogy a szerelem, Isten leg-szentebb parancsa, hogy a szerelem sohasem lehet parázna, hogy a szerelem nem tud be-piszkolni, hogy a szerelemben csak megtisztulni lehet. Ő csak a szegényt érezte, csak becsülete-nek meghurcolását látta és határtalan föl-háborodásában azonképen is cselekedett. Egyet-len leányát, aki így megcsufolta agg fejét, könyörtelenül ellökte magától, megtagadta, el-ütötte a házából, kitaszította a részvétlen, kár-örvendező emberek közé.

Folytatása következik.

A wameri

(Newyork, márc. 4. A „Liberator“ című folyóirat egyik amerikai szerkesztőjének, Kanada területén élő emlékszik rá, hogy kitiltottak volna a kormánytól a wameri kormány inté-

A kitiltásnak megkezdte egy címmel: „Hogyan A cikkek az ügyeivel foglalkoz mondanak el, lev bizalmas iratok k tak valóságához k közvetlenül az a az angol trónörök-jainak egyikét ir képeket illusztr

A walesi herce-szik, hogy meg-bántja nemcsak a angol népet, me népszerű.

1924 nyarán E. D. Metcalfe ör-hivatalos fogadta-ják, a trónörök-lord“ élnév alatt VII. Edward t szintén „Renfr-elecsábitotta egy valósággal menel

Az új Renfr-kös Newyork kö-Syossetben száll-aki szintén agg-jóképi és jökeget walesi herceget velük az éjszaka

Megtörtént a walesi herceg mezezőköt a társ-hol a Greenwich mal vannak mu helyeken nemcs is lehet válogat-történt, hogy reggel hat óra-ból kikelve roh-rendőrhöz s mi-hozzá:

— A walesi detektív!

Pár perc al-akiknek első ké-

— Hol tört-

— Miss Da-

Metcalfe ör-

lalkozás nélkül

vezette. Utköz-

a trónörökösne-

ben nem a pe-

levél, amelyet

A trónörökös-

botrányba, aut-

órán belül el-

a pénztárát el-

alól is...

A newyorki

hez. De nem le-

dolgokban Mis-

amint meglátá-

tot a feljűk a

A leányt m-

vonni, mert se-

hogy ő huzta

béből.

Metcalfe ör-

tartalmát, —

de ott volt né-

mama arcképe

mindig a tárc-

képét. Mikor

levelek hiányt

adta a leány

kinek se mo

A walesi herceg amerikai kalandjai

(Newyork, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Liberty” című képes hetilap, mely egyike Amerika legelterjedtebb újságjainak, Kanada területéről kiiltották. Senki nem emlékszik rá, hogy egy amerikai lspot valaha kitiltottak volna brit területéről s így az amerikai kormány intézkedése óriási feltűnést keltett.

A kitiltásnak az az oka, hogy a „Liberty” megkezdte egy cikksorozat közlését ezzel a címmel: „Hogyan tört meg egy királyné szíve”. A cikkek az angol királyi család szerelmi ügyeivel foglalkoznak s oly intim dolgokat mondanak el, levelekkel, naplótöredékekkel és bizalmas iratok kivonataival, hogy az előadottak valóságához kétség nem férhet. A kitiltásra közvetlenül az a körülmény adott okot, mely az angol trónörökös 1924 évi newyorki kalandjainak egyikét írja le, elég diszkrétén, de — képekkel illusztrálva.

A walesi herceg ma már 45 éves. Ugy látják, hogy megrögzött agglégény, ami igen bántja nemcsak a családját, hanem az egész angol népet, mert a walesi herceg rendkívül népszerű.

1924 nyarán a herceg egyetlen kíséreléssel, E. D. Metcalfe őrnaggyal Kanadába jött. Hogy hivatalos fogadtatással és ünnepléssel ne zavarják, a trónörökös inkognitóban jött. „Renfrew lord” álnév alatt. Érdekes, hogy a nagyatyja, VII. Edward trónörökös korában, 1860-ban szintén „Renfrew lord” néven járt itt s mivel elcsábította egy nagyon előkelő család leányát, valósággal menekülnie kellett innen.

Az új Renfrew lord, azaz a mai trónörökös Newyork közelében, a Long Islandon lévő Soyssetben szállt meg egy amerikai barátjánál, aki szintén agglégény. Itt állandóan néhány jóképű és jókedvű fiatalember vette körül a walesi herceget, aki többnyire végigmulatva velük az éjszakákat.

Megtörtént azonban egyszer-egyszer, hogy a walesi herceg nyomtalanul eltűnt. Egyszerűen megszökött a társaságától és bement Newyorkba, hol a Greenwich világegyetem nem csekély számú helyeken nemcsak inni lehet, hanem táncolni is lehet válogatott csinos leányokkal.

A trónörökösnek egy ilyen eltűnése után történt, hogy Newyorkban az alsóvárosban reggel hat óra tájban Metcalfe őrnagy magától kikelve rohant az utcán a legközelebbi rendőrhöz s minden bevezetés nélkül így szólt hozzá:

— A walesi herceget meglopták! Kérek két detektívet!

Pár perc alatt kéznél volt a két detektív, akiknek első kérdése ez volt:

— Hol történt a lopás?

— Miss De Lautynál...

Metcalfe őrnagy a két detektívet egy „foglalkozás nélküli” fiatal hölgynek a lakására vezette. Utközben elmondta az őrnagy, hogy a trónörökösnek a pénztárcáját lopták el, melyben nem a pénz volt fontos, hanem néhány levél, amelyet okvetlenül vissza kell szerezni. A trónörökös nem akar belekeveredni semmi botrányba, autón már kiment Soyssetbe és pár órában belül el fog utazni Kanadába. De addig a pénztárcát elő kell teremteni akár a föld alól is...

A newyorki detektívek értene az ilyesmihez. De nem lehet nagyon járatlan az ilyen dolgokban Miss Virginia De Lauty sem, aki amint meglátta a detektíveket, rögtön nyújtotta a walesi herceg pénztárcáját.

A leányt még csak kérdőre sem lehetett vonni, mert semmivel sem lehetett bizonyítani, hogy ő huzta ki a tárcát látogatójának a zsebéből.

Metcalfe őrnagy gyorsan átvizsgálta a tárcát tartalmát, — tényleg nem sok pénz volt benne, de ott volt néhány igen diszkrét levél, a nagymama arcképe mellett... A walesi herceg mindig a tárcájában hordja a nagyanyja arcképét. Mikor az őrnagy látta, hogy a diszkrét levelek hiánytalanul megvannak, a pénz odaadta a leánynak és szépen megkérte, hogy senkinek se mondja meg, hogy ki volt a

látogatója.

Délbea azonban már részletesen le volt írva a newyorki Evening World ban, hogy milyen furcsa kalandja volt hajnalban Miss Virginia de Lautynak Metcalfe őrnaggyal, a walesi herceg titkárával. Az esti lapokban Miss Virginia már nyilatkozott is, — lovagiasan az őrnagyot szerepeltetve a trónörökös helyett. A mulatóhelyen azonban, ahol az előttevaló éjjel annyit táncolt az angol trónörökösrel (kit természetesen mindenki felismert, mert alkalmasint nem először járt ott), — az esti étlap ezuttal különösen díszes volt, mert az étkek sora elé ezek

a bevezetősorok voltak nyomtatva:

DISZEBÉD

Miss Virginia de Lauty

tiszteletére,

ki néhány órára hazigazdája

és barátja volt

ő Királyi Fenségének,

a walesi hercegnek.

Ugy látszik, az angol udvarnál azt vették különösen rossznéven a Liberty-től, hogy még ezt a menü-kártyát is közölte s ezért nem szabad most ő Brit Felsége kanadai alattvalóinak a Liberty-t olvasni.

Dobrescu feltétlenül hisz

Mittelmann ügyének végső diadalában

A marosvásárhelyi törvényszék tanácsa zárt tárgyaláson utasította el a perfelvételi kérvényt. Dr. Kertész Jenő nyilatkozata

(Cluj-Kolozsvár, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy Dobrescu Demeter, a legkiválóbb román ügyvédek egyike, Costa Foruval, az Emberi Jogok Ligájának romániai vezetőjével együtt nemrégiben per-újrafelvételi kérelmet nyújtott be a marosvásárhelyi törvényszékhez, amelyben Mittelmann Józsefnek, a kilencévi fegyházra ítélt zsidó mérsáros-legénynek szabadlábrahelyezését, illetőleg perének újra tárgyalását kérték, az elitelt ártatlanságának nyomós érvekkel alátámasztott bizonyosságára hivatkozva.

Néhány nappal ezelőtt egy távirat érkezett dr. Kertész Jenő, kolozsvári ügyvédhez, Mittelmann ártatlanságának egyik leglekesebb és legodaadóbb védelmezőjéhez, amelyben röviden arról értesítik a kiváló ügyvédet, hogy a marosvásárhelyi törvényszék tanácsa zárt ülésben foglalkozott a perfelvételi kérvénnyel és azt, eddig még ismeretlen indoklással, elutasította. Az indoklás, illetőleg a törvényszék határozatáról szóló végzés máig sem érkezett meg a védőkhoz, miért is jogász körökben izgatott kíváncsisággal várják az elutasítás indoklását.

Az Uj Kelet munkatársa az elutasító végzés hírével kapcsolatban ma beszélgetést folytatott dr. Kertész Jenővel, aki az ügyre vonatkozólag a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Bármily plauzibilisek is azok az indokok, amelyeknek alapján Mittelmann József

szabadlábrahelyezését és perének újrafelvételét kérelmeztük, mégsem lep meg bennünket az a hír, hogy a marosvásárhelyi törvényszék tanácsa zárt ülésben elutasította Mittelmann védőinek kérését. Bizonyos lélektani kényszerűségekkel is számolnunk kell, amelyek az ítélethozó bírakat feltétlenül befolyásolják, akik annál is inkább nehezen változtathatják meg Mittelmann bűnösségéről való felfogásukat, mert ez bizonyos mértékig saját judiciumuk dezavválását jelentené. A bíró mindig csatlakoztatlanak érzi magát s éppen ezért érthető, hogy ragaszkodik első ítéletéhez.

— A marosvásárhelyi tanács elutasító végzése — amelynek irásos indoklását nagy kíváncsisággal várjuk — egyáltalában nem jelenti azonban Mittelmann ügyének lezárulását, sőt úgy magam, mint Dobrescu a leghatározottabban meg vagyunk győződve arról, hogy vagy a Tábla, vagy a Semmitőszék feltétlenül akceptálni fogja a Mittelmann ártatlansága mellett bizonyító dokumentumokat. Különösen Dobrescu van meggyőződve arról, hogy a Semmitőszék feltétlenül a perfelvétel mellett fog dönteni, de az sem lehetetlen, hogy már a Tábla is ilyen szellemben fog határozni, vagy legalább is, — szemben a marosvásárhelyi törvényszék kissé indokolatlan látzó intézkedésével — nem zárt tárgyaláson, hanem nyílt tárgyaláson fogja elrendelni az újrafelvételi kérvény letárgyalását.

Lascu Demeter megvédi a kormányt Zirelsohn főrabbi vádja ellen

Ki a felelős az antiszemita agitációért? Heves vita az Uniunea körül. Elparentáltak a községi választások halottait. Interpellációs nap a kamarában

(Bucuresti-Bekarest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülést izgatott atmoszférában fél 4 órakor nyitotta meg Iteanu alelnök. Az előző ülés jegyzőkönyvéhez hozzászólva Vajda Sándor megemlíti, hogy Dobrescu kitiltásával kapcsolatban az elnök a szavazást meghamisította. Hangok az ellenzék oldaláról: Szégyen, gyalázat!

Vajda: Elégtételt kérek azáltal, hogy ismételjék meg a szavazást.

Maniu Gyula emelkedik ezután szólásra és közli, hogy az összes alkotmányok értelmében a jelenlegi parlament mandátuma 1926 március 11-én lejár. Kérem az elnököt — mondja Maniu — nyilatkozzék, milyen intézkedéseket tett az alkotmány előírta diszpozíciók teljesítése érdekében.

Iteanu alelnök napirendre akar térni Maniu nyilatkozata felett, de az ellenzék kórusban kiabálja: Válaszoljon, válaszoljon!

Hangok: Feloszlatni a Házat!

Iteanu: Március 14-ig még van idő. (Az ellenzék nevet.) Bratianu Vintila szólal fel ezután és vitatkozik Maniuvval, aki replikájában kijelenti, hogy a kérdést nem a kormányhoz intézte, mint ahogyan annak elintézése sem a kormány hatáskörébe tartozik, hanem a parlament elnökéhez, aki felelős ezekért.

Iteanu szerint ő nem válaszolhat ebben a kérdésben, mert az alelnökök csak pusztá helyettesítői az elnöknek, Orleanu, aki a választási

tőjogi bizottságban van, majd válaszolni fog. Az ellenzék kiabálja Orleanu nevét, mire Orleanu előjön és a következőket mondja: Amikor eljön az ideje, megadom Maniu kérdésére a választ.

Lascu Demeter nemzetipárti polémizál ezután Zirelsohn rabbi-val az antiszemita tüntetésekkel kapcsolatban. Nem hiszi, hogy a kormány támogatja az antiszemita zavargásokat. Erre nem is lehet neki semmilyen bizonyítéka. Támadja az Uniunea Evreilor-t, hogy menekülteket importált az országba.

Lernar parasztpárti (Beszarabiából) felbeszakitja: Tévedés, az Uniunea elősegítette a menekültek evakuálását.

Attérnek a napirendre és megkezdődnek az interpellációk. Joanitzescu az első interpelláló meleg szeretettel és kegyelettel megemlékezik azokról, akik a választási agitációk áldozataul estek. (Az ellenzék feláll) Hatalmas beszédet mond, amelynek keretében felolvassa azon községek egy részének deklarációját, különösen Erdélyből és a Bánáttól, ahol csak egyetlen hivatalos lista volt. Ebben a nyilatkozatban a községek vezetői kifejtik, hogy soha nem is találkoztak egy liberálissal. Felolvassa Russu nagyilondai szolgabíró bizalmas rendeletét, amelyben kéri a jegyzőket, hogy a hivatalos listáknak tegyenek liberális jelt.

Vajda kérdi Mosoin-t, igaz-e ez, megfelelő a valóságnak? (Nagy tumultus keletkezik.)

1926 március 5
ellenzéki blokkhoz.
ma délután ülést
szerint amennyi-
lett foglal állást,
ou tábornok egyéb-
atáson volt a ki-
Mihály nemzeti-
sszor parasztpárti
Averescu kihallga-
hogy az nem járt
z utolsó simítások
s bizottsága ma
yen a választójogi
yalás alá vették a
lnök megbízásából
kapott levelet,
parasztpárt fejte-
javaslatul szem-
yebként az összes
tak.
na újabb ülést tart
ő formulát fogják
ak akkor alkal-
n kapja meg az
öbbség esetén egy
nak megállapítani.
táviratilag a teg-
sifejti, hogy már-
rűlmények között
.....
ígérte
rt
k megszervezését.
t csendőregysé-
nt Transzjordánia
an ilyen csendőr-
Katonai becsül-
nak, hogy Palesz-
tartani.
a kormányzóval
és a kormányzó
hogy a revizio-
biztonsága érde-
gy követeléseiket
.....
egtökéletesebb fal-
nyozostályában.
hogy Akiba tit-
meg zavartalanul.
ben már eladó
mű, hogy a dus-
p leányának ke-
lökélő zsidó ifjak.
ött házasságának
battannia és ami-
mására jutott a
agra lobbant a
a a gögős nagy-
leányát a saját
an, hanem az a
ta a büszkeségét,
araszt, egy am-
gyenhez még az
amelyet a leányá-
kölcsstelen lépése
y zsidó hajadon,
kül, sőt nyilván-
házáséletet éljen
hallaclan, meg-
ál sorai között,
legnagyobb zsidó
ránt való tiszte-
nak megsegésé-
nem tudta, nem
tem, Isten leg-
erelem sohasem
n nem tud bes-
sak megtisztulni
e, csak becsüle-
határtalan föl-
lekedett. Egyet-
folta agg fejét,
megtagadta, el-
résztvélen, kár-

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított.

Vajda folytatja: Feleljen Mosoiu ur, létezik-e Szolnokdombokamegyében akárcsak egy liberális képviselő?

Mosoiu: Igaz, hogy nincsen, (általános derülttség) de a mezőgazdasági választásoknál a listákba két liberálist is beválasztottak.

Hosszabb viták után az ülést berkesztik.

A gasztronomus centennáriuma

Pár nappal ezelőtt száz éve mult annak, hogy az ingyencség hercege: Brillat-Savarin elköltözött az élők sorából. Páris, Epikureus örömeinek örök igentője megható ünnepek keretében áldozott a különös író emlékének, aki egyetlen művében, a „Hirét Physiologie du gout“ban az ingyencség dicsőretére valóságos zsolozsmákat, klasszikus jelzőket pazarolt s az étkezés műveletét, a gyomor éhségeit és kielégüléseit egy fordított anachoréta, egy keresztény aszkéta extázisával dicsőítette. Napjaink bicsérdyista divatjában az ő emlékét még idézni is profánosság számba megy, mert hiszen Brillat-Savarin az étkezést leg lább is olyan bölcséleti szöszszal öntötte le, mint Bicsérdy mester a kopalást. Csodálatos, hogy ez a különös ember milyen előkelő szavakkal tudta egy jól párolt ürücomb szépségeit ecsetelni, csaknem olyan ékesszólással, mint Dante Beatrice bájait.

Brillat-Savarin egy érzéki és romlott kornak volt gyermeke: a francia restaurációnak. De a kor politikai szelleme érintetlenül hagyta, annak ellenére, hogy abban igen magas hivatalt töltött be, a semmitőszék elnöke volt. Mint ilyen, a legelőkelőbb társaságokban forgott, ahol a hölgyeket nem szerelmi kalandok elmesélésével kötötte le, hanem a gyomor élvezőképességének leírásával. Őszinte epikureizmusa sok hívet szerzett neki, annál is inkább, mert a francia kedélyt mindig könnyen hozta mozgásba az érzéki élvezetek dicsőrete.

Kétségtelenül volt némi igaza, amikor a középkori aszkétizmussal szemben az élet ösztönös örömeit tette meg az emberi élvezetek centrumává. Már Balzac, a nagy realista mondta, hogy az emberiséget két chiméra üzi előre bizonytalan cöljái felé: a gyomor és a szerelem éhsége. Brillat-Savarin a szerelem helyett a gyomor éhségét tette meg a chimérák főnökévé, az élvezetek gócpontjává. Azok, akik a testet, a vágyat, az érzéki éhséget minden bűnök forrásaként igyekszének megbélyegezni, kétségtelenül lenézéssel, sőt megvetéssel fordulnak el a gasztronómia apostolától. Azonban ne felejtjük, hogy a megvetők között számosan vannak képmutatók is, akik a tömegek felé vizet prédikálnak és ahol senki sem látja őket: bacchusi önfeledtséggel esnek Noé atyánk bűnébe.

Brillat-Savarin legalább őszinte volt, igaz fia annak a francia nemességnek, melynek képmutatását már Molière sikerrel leplezte le, s a mely mindig jól értett ahhoz, hogy egészen nyers ösztöneit az elegáns szavak, etikettes külsőségek burkában rejtse el. Brillat-Savarin az étkezés örömeiről írott művében ennek a nemesi előkelőségnek nagy mértékben hódolt, amikor megállapította, hogy az étkezés örömeihez elengedhetetlenül szükséges a szellemi élvezet is. Ő maga is a szellemes emberek közé tartozott, aki konyhareceptjeit megfelelő aforizmákkal támasztotta alá. Egy néhány aforizmját érdemesnek tartjuk ideiktatni:

— Az állatok legelnek. Az ember eszik. Egyedül a lelkes ember tud enni.

— A nemzetek sorsa attól függ, hogy táplálkoznak.

— Mond meg, mit eszel és megmondom ki vagy.

— Az evés öröme minden koré, minden társadalmi osztályé, minden népé. Megfér a többi örömeikkel együtt és utolsónak marad meg, hogy vigasztaljon bennünket, miután a többieket elvesztettük. Az asztal az egyetlen hely, hol nem unatkozunk az első óra alatt.

— Egy új étel fölfedezése több gyönyörűséget okoz az emberi nemnek, mint egy csillag fölfedezése.

— Azok, akik elrontják gyomrukát, vagy berognak, sem inni, sem enni nem tudnak.

— Az ételek sora a legtáplálóbaktól halad fölfelé a legkönnyebbekig. A borok sora pedig a legkönnyebbektől a legszeszesebbekig, a legillatosabbakig. A csemege sajt nélkül, olyan mint a szép asszony, kinek hiányzik a felszeme.

— A szakács legfontosabb tulajdonsága a

pontosság: de a vendégé is. Sokáig várni egy későn jövő vendégre tiszteletlenség azokkal szemben, akik már ott vannak.

— Ha valakit meghívunk ebédre, akkor a boldogsága reánk van bízva, arra az időre, míg az illető házukban tartózkodik.

Ezek a kétségtelenül szellemes aforizmák azt igazolják, hogy Brillat-Savarin valóságos prófétája volt korában a bő és ingyenckedő táplálkozásnak, végelett látott benne s egyben egy teljes, kompakt életbölcseletet sűrített e különben prózai életmegnyilvánulás köré. Az idő kissé elmosta emlékét, műve, bár ma is sokaknak kedvenc olvasmánya, nem emelkedett a jelentős művek közé. Az emberek követik ösztöneiket, élnek, csalódnak, táplálkoznak, minden filozófiai meggondolás nélkül.

Brillat-Savarin divatban volt a maga korában, mintahogyan most Bicsérdy van divatban. A divatok azonban elmúlnak, az ösztönök megmaradnak s az élet nagy forgatagában mindenki ott találja meg a maga élvezeteit, ahol éppen tudja. De a Brillat-Savarinok és a Bicsérdyk sem fogják megváltoztatni az erendő hajlandóságokat. Vannak, akik aszké-

Meghamisították

a Focker-repülőgépek vásárlási szerződését

A főhadbiztos szerint Beroniade ezredes szembehelyezkedett Károly trónörökös álláspontjával

(Bucuresti-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Focker-panama mai tárgyalása során folytatták Beroniade ezredes kihallgatását. A királyi hadbiztos több kérdést tett fel, amelyek az Erkrafft-céggel kapcsolatos olasz ajánlatok ügyét kellett volna megvilágítsák.

Beroniade az ellene irányuló vádpontokra vonatkozólag előadja, hogy a szerződés francia nyelven volt megzerkesztve, ő nem tud jól franciául és egy alantas tisztjének adta oda elolvasás végett. Csak így történhetett meg az, hogy nem kívánta a cégtől az összes pontok betartását. Ismerteti Nentzescu és Giurgiu tábornokok szerepét, valamint Rasch-nak, a Focker-cég vezérigazgatójának is.

Economu ezredes királyi főhadbiztos feltette

Pán-albán kongresszust hívtak össze Bukarestbe

Az albán emigránsok megegyezést keresnek a mai rezsimmel. Ali Klisura bej nyilatkozata Románia és Albánia viszonyáról

(Bucuresti-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint ismeretes, az Ahmet Zogu-féle államcsíny következtében, Albánia szellemi vezetői elmenekültek az országból és az olaszországi Bari-ban telepedtek le, ahonnan elkezdett harcot indítottak a mai rezsim megbuktatására. Az emigráció vezetői Sotir Peci volt régens, Dzsemal Bushati egykori miniszter, Ali Klisura országgyűlési képviselő és Anggelin Suma. Ez a csoport a napokban kiáltványt adott ki, amelyben azzal vádolja meg a kalandorokból és idegenekből álló Ahmet Zogu-kormányt, hogy vérfürdőket rendez és állandóan terrorizálja az albán lakosságot, a nemzeti albán hadsereg helyébe rablóbandákat létesítettek, amelyeket mindenféle nemzetségbeli tisztek vezényelnek, elnyomja a sajtószabadságot, megszüntette a parlamentarizmust. A terror különösen Albánia déli részén, S. kutari körül érezhető.

Albániának ez az elégedetlen helyzete arra indította a „Bashkimi Kombetar“ név alatt szereplő emigránsokat, hogy a mai rezsim ellen kezdett harcot a fix program alapján folytassák. Ennek a programnak főpontjai a következők: 1. Meg kell alakítani a legális albán államot, amelyben az igazságszolgáltatás szupremációja mindenkire vonatkozzék, osztálykülönbség nélkül. 2. Respektálják és segítik az Albániában létező összes vallások iskoláit és intézményeit. 3. Az ország kormányformáját az albán nép szabadon válassza meg.

Az emigránsoknak ez a csoportja nem ismeri el az osztályharcnak semmilyen formáját és azért küzd, hogy Albániában sem a bolsevik, sem az ehhez hasonló propaganda erőre ne kapjon. Külpolitikai szempontból pedig a Bashkimi Kombetar-csoport az összes szomszédállamokkal való megértésre törekszik, azzal a feltétellel, hogy Albánia megtartsa politikai, gazdasági és területi függetlenségét a nagykövetek tanácsának határozata alapján. Az albán menekültek legnagyobb része és az albán hadsereg tisztigája is felelősödött erre a programra.

zsisben, vannak, akik túltáplálkozásban, vannak, akik a mértékletességben találják meg gyönyöreiket.

Egy bizonyos azonban, az, hogy mindenki gyönyörök után fut, legyenek azok mindközönösen földi, vagy pedig fantomokkal kísépetített égi örömmök.

Brillat-Savarinnak egyben igaza volt, kultüremberi igaza, hogy a nyers ösztönöket, az éhség elementáris vadságát és mohóságát lehetőleg cicomákkal, finomkodó külsőségekkel kell feiruháznunk, hogy ezáltal is bizonyosságot tegyünk az állatoknál magasabbrendű izléstünkről.

Sajnos, ez ma még csak a kiváltságos osztályok lehetőségei közé tartozik, míg a szégyenségekben és szennyben vergődő alacsony néposztályok az evés örömeit csak életük fennmaradására használják fel. A kultúra és civilizáció úján el kell érkeznünk odáig, ahol az evés állati ösztöne is valami olyan finom fátyollal és misztikummal vevődik majd körül, mint a szerelem, mely ma már a szellem és a szív legfinomabb rezdülésével ölelkezik s ekként el-takarja szemünk elől nagyon is közönséges rendeltetését. (s. l.)

azt a kérdést, hogy a Focker cég képviselője nem-e tett ajánlatot arra, hogy a szerződés szövegét változtassák meg. Beroniade nemmel felel. Az ügyész erre megjegyzi, hogy az összes adatok ennek az ellenkezőjéről tesznek tanúságot. Az eddigi vallomások szerint Károly trónörökös is helytelenítette az egyes pontokat, de ennek ellenére Beroniade szembehelyezkedett.

Vaslui kolozsvári ügyvéd kérdést intéz a vádlotthoz, hogy Károly volt trónörökös folytatott-e közvetlen tárgyalásokat a Focker cég képviselőjével. Beroniade most is határozott nemmel felel. Ezzel az ő kihallgatása véget is ért.

Áttérnek a másik vádlottnak, Mincu kapitánynak a kihallgatására. Lényegtelen vallomástétel után az ülést holnapra halasztják.

Nemrégiben a különböző európai államokban létesült albánkolóniák intervenáltak, hogy az Ahmet Zogu és a Bashkimi Kombetarcsoport között támadt konfliktusban közeledést hozzanak létre, vagy ha ez nem lehetséges, állást akarnak foglalni az egyik, vagy másik fél mellett. A bukaresti albán kolónia, amely mindig fontos szerepet töltött be az albán közéletben, a többi államokban élő honfitársaikkal egyetértésben elhatározták, hogy a közeledés érdekében rövidesen pán-albán kongresszust hívnak össze Bukarestbe. — Erre a kongresszusra el fognak jönni az európai és amerikai összes albán kolóniák meghatalmazott képviselői, akik az Albánia határain kívül élő kétszáz-czer főnyi emigráns nevében határoznak majd a „Bashkimi Kombetar“ programjáról. Az olaszországi csoport kötelezte magát, hogy feltétlenül respektálni fogja a bukaresti kongresszus határozatait.

A kongresszus előkészítésére a bukaresti albán kolónia meghívása folytán tegnap ideérkezett Ali Klisura volt képviselő, aki a Liedertafel teremben népes előadást tartott. Előadásában rámutatott arra, hogy a jelenlegi albán rezsim nem felel meg az albán nép nemzeti érzelmeinek. Ali Klisura bej, aki a „Bashkimi Kombetar“ egyik vezetője, az előadás után interjút adott a „Dimitinea“ munkatársának. Nyilatkozatában a bej elmondotta, hogy a pán-albán kongresszus április 23-án lesz. A kongresszuson részt fog venni a jelenlegi albán kormány küldötte is. Románia és Albánia viszonyáról Ali Klisura kijelentette, hogy Románia az összes albánok második hazája, de a vendéglátás mellett Romániának érdeklődnie kellene Albánia politikai és területi függetlensége iránt is, hiszen Albániában sok román él, akiknek kisebbségi érdekeit és intellektuális fejlődését csak aktív beavatkozással tudja megvédeni.

* Brassóban hirdetésekét, előfizetéseket felvesz és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassó. képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 38i

A Mizrac

Vasárnap rachi helyicsopben. Koffler beszédében vázta, hogy a Mizrac a régi római lyett, „Panis“ kér a zsidó nélasztásokat, amnők: Adler P. Léb, alelnökök Pénztárnok: J. József és Gr. Választmányi t. Pinkász, Vider Mendel, Salax Lax Joel, Lik Káhán Juda, Rosental Áron. ben az összes képviselve van hető, hogy eik lások, chaszid Mizrachihoz ca

A szal

szépen sikerült 13-án, szombato csarnokában. A válogatott műsor tison ünnepi be rással szavalta e teményét. Utána sikerrel Mendelszámokat Unger Mayer Simon b Talmudistáját R. kovits Béla hej mellett Igaz Eta Glück Andor el vége a bójtnak“, öröm“ című vers felvonásos paródi Fried Badi, F Schwartz Sándor táncbetétet Mark Sándor, a Bariss mesen. A nagysik latság kezdődött

február 27-én sz port, a Pro Pale zett purimi álaroc saileg, mint anyag estélyea megjelent község intelligenci és környékének e retében érdekes v díjat Maghjar-Mar jat Weisz Ica, a „Era“ jelmeze ny Weinstein Andorn toalettje, kezében Schwartz Gizike é meze. A estély tis javára fordítják.

A bes

mint röviden jelen sikerült műsoros nyitója után Vider be a műsört. Után valói“ című bohóza tak: Hirsch Dori, Fridus. Ezt Rotsch önállóan kombinált közönség kívánságá mann Libus, Rotsch vürcz Ilonka J. I drámáját adták elő jövő“ című ének mutatkozott be a k lús és Schulsinge számunkkal. A kis A szót aratott. Szűne készített kézimunká szavaltá ezután „Ill Majd egy bájos róza Márkus Bella, Wid singer Annus, Blau Fuchs Steffi és Sch

ZSIDÓ KÖZÉLET

A Mizrachi térhódítása Máramarosban

Vasárnap délután megalakult Szigeten a Mizrachi helyi csoport a „Chevra Kadischa“ negyteremben. Koffler Mózes, a Ceiré Mizrachi elnöke, hosszú beszédben vázolta a Mizrachi eddigi működését és hogy a Mizrachi az a zsidó világszervezet, amely a régi római nép „Panis et circenses“ óhaja helyett, „Panis et templum“ kenyeret és templomot kér a zsidó nép részére. Ezután megejtették a választásokat, amelyek eredménye a következő: Elnök: Adler Pinkász. Társelnök: Káhn Abroham Léb, alelnökök: Klein Márton és Koffler Mózes. Pénztárnok: Traub Salamon. Ellenőrök: Stern József és Grünfeld Salamon. Titkár: Kratz Manó. Választmányi tagok: Lövinger Márton, Halpert Pinkász, Vider A. Herman, Glück József, Kratz Mendel, Salamon Juda, Feuerwerker J. Áron, Lex Joel, Liebermann Léb, ifj. Stern József, Káhn Juda, Tabak Nachman, Berger Juda és Rosental Áron. A Mizrachi vezetősége iránt, melyben az összes vallásos zsidó osztályok és rétegek képviselve vannak, nagy a közbizalom és remélhető, hogy sikertüni fog neki a máramarosi vallásos, chasid zsidóságot megnyerni arra, hogy a Mizrachihoz csatlakozzék.

A szatmári Aviva és Barisszia

Szép sikertűl purimünnepélyt rendeztek Adar 13-án, szombat este a református gimnázium tornacsarnokában. A Barisszia-induló elhangzása után válogatott műsor következett. Goldstein Fülöp részletes ünnepi beszéde után Spitz Hedvig nagy harással szavalt a Kiss Arnold „Eszer“ című költeményét. Utána Herskovits Béla adott elő szép sikerrel Mendelssohntól és Csajkovskytól hegedűszámokat Unger Anci precíz zongorakísérete mellett. Mayer Simon barissziai szavalt ezután Bialik Talmudistáját Roth Bóka zongorakíséretével. Herskovits Béla hegedű- és Unger Anci zongorakísérete mellett Igaz Eta német és jiddis dalokat énekelt. Glück András szavalt Giszkalaynak: „Még nincs vége a böjtnek“, majd Juda Léb Lewin „Zsidó öröm“ című versét. Ezután a „Parimi játék“ egy felvonásos paródia előadása következett, amelyben Fried Badi, Fried Leó, Levendel Hugó és Schwartz Sándor vitték a főszerepeket, míg a táncbetétet Markovits Tekla lejtette. Schwartz Sándor, a Barisszia humoristája konferált szellemesen. A nagyszerű műsor után vig purimi mulatság kezdődött az egész közönség részvételével.

Mezőtelegden

február 27-én szombat este zajlott le a helyi csoport, a Pro Palesztinaliga és az Avivák által rendezett purimi álarcos jelmezbál. A siker úgy erőltető, mint anyagilag a lehető legnagyobb volt. Az estélyea megjelentek a helybeli hatóságok vezetői, a közönség intelligenciája valláskülönbség nélkül, Telegden és környékének egész zsidósága. A felvonulás keretében érdekes volt a jelmezbálok, ahol az első díjat Maghiar-Marióra román jelmeze, a második díjat Weisz Ica, a harmadik díjat Krausz Mihályné „Éva“ jelmeze nyerte. Szép jelmezek voltak még Weinstein Andorné, Schwartz Szeréna kék-fehér toalettje, kezében a Keren Kajemet persellyel, Schwartz Gizike és Grünbaum Józsefné izléses jelmeze. A estély tisztá jövedelmét a Keren Kajemet javára fordítják.

A besztercei Aviva Ruth

mint röviden jelentették Adar elsőjén tartotta jól sikerült műsoros estélyét. Giszkalay János megnyitóját után Vider Irén román szavaltata vezette be a műsort. Utána Scholem Aléchem „Válni nem válni“ című bohózatát követte, melyben jók voltak: Hirsch Dori, Blau Margit és Schneider Fridus. Ezt Rotschild Éva és Schulsinger Annus önállóan kombinált táncduettje követte, melyet a közönség kivánságára ismételnők keltett. Friedmann Liou, Rotschild Berta, Adler Elza és Gevürz Ilonka J. L. Perez: „Temetés után“ című drámáját adták elő mély átérzéssel. A „Mult és jövő“ című énekes képekben az Aviva énekkara mutatkozott be a közönségnek. A kórusból Klein Ilus és Schulsinger Annus tünnek ki önálló énekezésmükkel. A kis Aviva munkásdala osztatlan tetőzetet aratott. Szünet alatt az Aviva lányok által készített kézimunkákat árverezték el. Giszkalay elszavalt ezután „Illés látomása“ című költeményét. Majd egy bájos rózsaballet következett, amelyben Márkus Bella, Wider Rozsi, Rotschild Éva, Schulsinger Annus, Blau Margit, Wirzbaum Teréz, Fuchs Steffi és Schulsinger Ibi táncoltak. Utolsó

számnak Ujvári Péter „Szezonkeresztények“ című novellájából az Aviva vezetőségének néhány tagjától átdolgozott vigjáték következett. Jót produkált Helberg Paula és Rotschild Éva, Márkus Bella,

Hirsch Dóri, Rotschild Berta, Schwarzberger Rozsi, Schneider Fridus, Salamon Cillike, Blutner Évike és Blau Hilda. Az estély tisztá jövedelme a Keren Kajemeté.

Nagyarányu ellenforradalmi akciót fojtottak vérbe Fehéroroszországban

A román határon fogták el az összeesküvés fejeit. Több mint 200 embert kivégeztek

(Varsó, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Dnyeszter oroszországi partján fekvő Mogilev Podolszkban több tisztet elfogtak, akik a Dnyeszteren át Romániába akartak szökni. A szökevények vezetője Husztinovic Lahno ezredes volt, akinél egy kiterjedt ellenforradalmi akcióra vonatkozó okmányokat találtak. Az összeesküvés tagjait, több mint kétszáz embert letartóztatták és egy részüket már kivégezték. Más dnyeszterparti városokban is történtek letartóztatások. A nyomozás megállapította, hogy a mogilevi helyőrség parancsnoka is tagja volt az összeesküvésnek. Itt több mint száz katonát letartóztattak és Charkovba szállítottak. Husztinovic ezredes több társával együtt három napi fogság után kivégezték. Kamenev Podolszkban is több tisztet és polgári személyt tartóztattak le, köztük Szeptura ezredes. A lakosság körében nagy a pánik. Hasonló ellenforradalmi szervezkedést fedeztek fel Kievben is.

Briand a francia Kamara frankvitáján banditizmusnak bélyegezte a frankhamisítást

A szociáldemokraták azt követelték, hogy a francia delegátusok ne üljenek Genfben egy asztalhoz a magyarokkal. Megállapították, hogy a hamisítás a trianoni szerződés felrobbantására irányult

A francia kormány szolidáris Csehszlovákiával

(Páris, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia kamara mai ülését kizárólag a magyarországi frankhamisítás ügyének szentelték. Három képviselő jegyzett be ebben az ügyben interpellációt. Fontanier radikális, Leon Blum szociáldemokrata és Vaillant Couturier kommunista, akik kérték a vita haladéktalan megindítását.

Briand kifejtte, hogy nem járulhat hozzá a vita megindításához a francia kamarában olyan ügyre vonatkozóan, amelynek tárgyát egy igazságügyi eljárás alatt álló ügy képezi és amelyben a magyar kormánnyal még élénk tárgyalások folynak.

Ami Blum képviselő kívánságát illeti, hogy Franciaország népszövetségi képviselői tagadják meg az érintkezést a magyar népszövetségi képviselőkkel, ki kell jelentenie, hogy a francia népszövetségi megbizottaknak ilyen kérdésekben imperatív mandátumot adni nem lehet, mert egyéni magatartásuk ilyen kérdésekben teljesen fölük függ. Ami a vita magvát illeti, annak tárgyalását el kell halasztani mindaddig, amíg a magyar igazságszolgáltatás már megnyitkozott az ügyben.

— Meggyőződés szerint — folytatja Briand — rövidesen teljes megoldáshoz jut e kérdés, még pedig Franciaország jogos óhajának megfelelően. A jelen pillanatban azonban a benyújtott interpellációkra nem adhat még választ.

Az interpelláló Fontanier erre vitatkozásba kezd Briand kijelentéseivel és azzal vádolja meg a magyar kormányt, hogy büntársá a pénzhamisítóknak, követeli tehát az azonnali vitát.

A kommunisták szónoka

Vaillant Couturier (kommunista) megütközést keltő gyengéséget vet a magyar kormány szemére. Gunyosan hangsúlyozza, hogy a magyar kormánynak tulajdonképpen hálát kellett volna éreznie Franciaország irányában, amely kiirtotta a magyar kommunista forradalmat. Szemére veti továbbá a francia kormánynak, hogy előmozdította a magyar kommunizmus letörését. Hevesen támadja a magyar kormányt és kérdezi, hogy igaz e, hogy Teleky barátja Chamberlainnak.

Herriot elnök figyelmezteti a szónokot az illendőség szabályaira.

Vaillant Couturier folytatja beszédét, amelyet a szociális magyar forradalom aposztrofálásával fejez be.

Leon Blum beszél

Leon Blum (szocialista) kijelenti, hogy elbarátait ebben a kérdésben semmiféle pártelfogultság nem vezérli. Tisztán a közérkölos kérdéséről van szó, amennyiben tudni kell, hogy a pénzhamisítás hazafias cselekedet-e,

vagy pedig a hamisító közalkalmazottak és közdleti tényezők közönséges bűnösök-e, akik gróf Bethlen tervét valósították meg.

Berton (kommunista): Bethlen irányította a terv végrehajtását.

Blum: En nem mennék ilyen messzire. Szerintem háborus vállalkozásról van szó, amelynek célja a trianoni szerződés szét tépése.

Nekünk jogunk van ebbe beleszólni.

Briand: Beleszólhatnak ugyan, de nem az én külügyminiszterem alatt.

Ezután Briand elmondja, hogy nem tart bonyodalmaktól, de helytelenitén a könyelműködést.

— Eljárásunk — mondotta — elégséges energiával folyik.

Blum tudni kívánja, vajjon Magyarország delegátusait Genfben ugyanugy fogják-e tekinteni, mint a többi nemzetekét.

Briand azt válaszolja, hogy helytelen volna, ha a francia kormány feltolná magát más kormányok bírájával. Visszautasítani bármilyen népszövetségi ország delegátusait nem volna egyéb, mint a Népszövetség akcióképességének tagadása.

— A francia kormány megtette a kötelességét. Hála a hollandi rendőrség lojalitásának, megismerhettem mindazokat a cselekményeket, amelyeket a francia hitel ellen elkövettek. Franciaország engedélyt kapott arra, hogy közegei jelen legyenek a vizsgálatnál és a vallomásoknál. A magyar kormány magas személyiségeket tartóztatott le...

Cachin (kommunista): A magyar kormánynak önmagát kellett volna letartóztatnia.

Briand súlyos kijelentéssel

Briand újra tiltakozik minden olyan pretenzió ellen, amely azt kíváná, hogy Párisból itélkezzenek egy budapesti ügy fölött.

— Van azonban — folytatja — egy másik élő koncepció, a csehszlovák szövetségessel való teljes kollaboráció és anélkül, hogy egy pillanatra is szem elől téveszteném a tényeket, el vagyok határozva, hogy levonok abból minden következtetést. Ez a hihetetlen banditizmus, nézetem szerint, a béke ellen intézett vállalkozás. A Népszövetség, amely ebben illetékes, meg kell, hogy akadályozza az ügy megismétlődését.

Briand a következőképen fejezi be beszédét:

— Olyan magatartást fogok tanusítani, amelyre szükség lesz. De apellálok az önk igazságára. Ha a pénzhamisítást nemzeti jellegű vállalkozásnak mondják, akkor ne tulajdonítsák ezt a magyar népnek. Ez téves felfogás volna. A magyar népet kívül kell hagyni a játékból. Ismerem a magyar nép becsületességét és nemeslelkűségét és azt az óhaját, hogy ezt az affért gyökeréig elintézzék és minden bűnösre lesujtsanak. Az igazságszolgáltatás el fogja érni a célját és kérem, ne vágjanak az események előbe, hanem tegyék lehetővé a kormánynak, hogy teljesítse kötelességét.

alálkozásban, vannak, találják meg gyö... az, hogy mindenki nek azok mindkő... dig fantomokkal ki... en igaza volt, kulnyers ösztönöket, az és mohóságát lehe... külsőségekkel kell is bizonyosságot tebbrendü izlésünkről. k a kiváltságos osz... ztek, míg a sze... ergődő alacsony nép... csak életük fenmara... kultura és civilizáció... áig, ahol az evés ál... f. nom fátyollal és... körül, mint a sze... em és a szív leg... kezik s ekként el... n is közönséges ren... (s. l.)

ödését

ker cég képviselője hogy a szerződés szö... roniade nemmel fe... zti, hogy az összes... ről tesznek tanusa... szerint Károly trór... egyes pontokat, de... szembehelyezkedé t... d kérdést intéz a... t trórörökös foly... okat a Fockker cég... most is határozott... allgatása véget is ért... tnak, Minou kapi... nyegtelen vallomás... halaszlják.

akarestbe

Alí Klisara bej... európai államokban... niáltak, hogy az Ab... betarospport között... ést hozzanak létre,... lást akarnak foglalni... lett. A bukaresti al... atos szerepet töltött... bbi államokban élő... elhatározták, hogy... p. n. albán kongressz... tbe. — Erre a... z európai és ame... meghatalmazott kép... n kívül élő kétszáz... batáronak majd a... ról. Az olaszországi... feltétlenül respek... szus határozatait... a bukaresti albán... p. ideérkezett Alí... Liedertafel teremben... ásiban rámutatott... rezsim nem felel... elmeinek. Alí Kl... Kombetar“ egyik... ut adott a „Di... lathoztatásban a bej... kongresszus április... sz. fog venni a je... is. Románia és... kijelentette, hogy... odik hazája, de a... érdeklődnie kel... leti függetlensége... román él, akiknek... lis fejlődését csak... édeni.

előfizetéseket fel... Uj Kelet brassó... da Str. Portii 33i

— A Kolozsvári villamosművek Diesel-motor vásárlása. Kolozsvár város tanácsa működésének befejezésére ugylászik a villamosművek régen huzódó problémájának a végleges megoldását tűzte ki feladatául. Roata igazgatót megerősítette állásában, melyet a belügyminisztérium is jóváhagyott. Mint értesülünk, Roata igazgató a villanytelep zavartalan működésének biztosítására tervet készített, melyet a városi tanács elfogadott. Eszerint a közeljövőben a villanytelep két nagy Diesel-motort vásárol be tartalékgépeknek, arra az eshetőségre, ha a hidegszamosi vízművek működésében az időjárás miatt zavarok állnának be. A két új motor beszerzésével a villanytelep eléri azt, hogy egész nap, szünet nélkül szolgáltathat áramot, tehát a déli órákban is, 12—2 ig. A városi tanács határozatát, a motorok beszerzésére vonatkozóan tegnap este Roata igazgató Bukarestbe vitte, ahol a mai nap folyamán ülést tart a legfőbb energiabizottság. Amennyiben ez a bizottság hozzájárulását adja a motorok beszerzéséhez — amire kevés kétség fér, a villanyüzem igazgatósága azonnal kiírja az árlejtést és a motorokat rövidesen bevásárolja. Roata igazgató a leghatározottabban állítja, hogy legkésőbb október 1 ig a motorok üzemben lesznek s ezáltal Kolozsváron megszűnik a közmondássá vált villany-mizéria.

— Leővey Leó harmincéves jubileuma. Mielég ünnepeltetésben részesítette tegnap este a Magyar Színház nagyszámú közönsége Leővey Leó harmincéves színészi jubileuma alkalmából. Janovics Jenő direktor rövid, meleg beszédben köszöntötte a jubilánst. Utána Vanciu, a színészindikátus nevében gratulált román és magyar nyelven. Ihász Aladár mókás köszöntőt mondott. Alexandrescu a román opera, Hetényi Elemér a nagyváradi Magyar Színház, Sulyok István az Újságírószervezet, Oberding Antal a közönség üdvözlését tolmácsolta. Leővey könnyes meghatottsággal mondott köszönetet az üszinte, meleg ünnepeltetésért. A színpadi ünnepég végeztével Nenzey és Durieux kedves énekes bohózatát „Az ezred apja”-t játszotta el a színház együttese, nem mindennapi sikert aratva. Izsókabint alakítást nyújtott a tábornok szerepében. Forgács, Ihász és Déry tehetségük legjavát adták. Neményi bájos volt. Laczkó Aranka, Marsi Gizi, Kőszegi Margit, Miklóssy Margit, Mihályffy és Homokai elsőrangú kiegészítői voltak az együttesnek. Leővey talán sohasem volt ilyen ragyogó, mint tegnap este az errades szerepében. Előadás után tankert volt az Unitárius kollégium tornatermében, melyen a jubiláns számtalan tisztelője vett részt.

— A somrák műsoros estélye. A kolozsvári somrák kedd este az Építőmunkások Otthonának dísztermében rendezik meg az Arvagondozó kolozsvári csoportja javára műsoros estélyüket, amelyre az agilis rendezőbizottság rendkívül nívós és tartalmas műsort állított össze, amelynek előreláthatólag páratlan sikere lesz. A kolozsvári somrák nagy agilitással készítik elő ünnepélyüket, amelynek tiszta jövedelme sokszáz árvagyermek boldogulását van hivatva előmozdítani. Az estély műsora a következő: Prológ, mondja Izsák Laura. „Ujra lesz...” melodráma, írta Izsák Laura, előadják: Schwartz Irénke és Blum Ius. Babatánc, előadja: Paneth Etel. Masszija, szavalja: Noszin Rózi. Pistuka, szindarab. Arattánc, ballet, betanította: Dunky Kató táncművész. Cosbuc: In strainitate, szavalja: Mandula Elvira. Brahms: Capriccio, előadja: Braun Margit. Izsák Laura: Virágmas, mesejáték két felvonásban.

— Munkanélküliek demonstrációja Budapesten a népjóléti minisztérium ellen. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt a népjóléti minisztérium körüli mellékutcákból lassanként munkáscsoportok szállingóztak elő. Amikor száz főnyire emelkedett a tömeg száma, élénk tüntetést rendeztek a népjóléti minisztérium ellen. A tüntetők valamennyien munkanélküliek voltak. A tövüdesen elősiető lovas- és gyalogos rendőrök szétszórták a tüntetőket és negyvenötöt előállították a rendőrségen.

Damaszkuszban szakadatlan ágyudörgés hallatszik

(Jeruzsálem, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szíriában négy fronton harcolnak a franciák a benszülőttek ellen. Damaszkuszban szakadatlan ágyudörgés hallatszik. A benszülőttek meg. A vasuti forgalom megszünt. Tegnap este Damaszkusz felől nagy elkeseredéssel indult is sok halottja és sebesültje van.

Beirutba érkező utasok elmondották, hogy a felkelők egy nagy csapata behatolt a Damaszkusz körül elterülő kertekbe és innen akarták megindítani a város elleni általános pozíciójukból. Ez alkalommal a fölkelők tíz halottat hagytak a harctéren.

Alepptól északra egy török csapatnak sikerült átlépnie a határt. Francia hű kurdok azonban visszavetették a törököket.

— Nem akadt kegyelemkérő Trebitsch-Lincoln fiának. Megirtuk, hogy Londonban John Trebitsch-Lincoln katonát, a hírhedt Ignác Trebitsch-Lincoln fiát rablógylkosság miatt kivégezték. A kivégzés előzményeiről most a következő érdekes esetet közlik velünk: Amikor Trebitsch-Lincoln megtudta fia esetét, Genuából sürgőnyen menesztett feleségéhez, akinak felhívta a figyelmét arra, hogy kegyelmet kérhet fia számára abban az esetben, ha tizezren aláírják a kegyelemkérő beadványt. A királyné az elítelt anyjának megadta az engedélyt aláírások gyűjtésére. Az anya odaállott a „Tra'agar Square” egyik pontjára, hátára és mellére két hatalmas plakátot akasztott ezzel a felirattal: „Kérem önt, segítsen egy kétségbeesett anyán, írja alá a kérvényt és mentse meg a haláltól fiamat!” Egy óra leforgása alatt sikerült is neki háromszáz aláírást gyűjtenie, azonban a rendőr elzavarta őt a helyről, úgy, hogy sírva be kellett szüntenie itt az aláírások gyűjtését. Az anya ezután házról-házra járt, de így is csak négyezer aláírást tudott gyűjteni. Közben ugyanis elérkezett az ítélet végrehajtásának napja és a kegyelmi kérvényt a hiányos számú aláírások miatt nem lehetett benyújtani és Trebitsch-Lincolnt kivégezték.

— Drótnélküli telefon Berlin és New York között. Berlinből jelentik: Tegnap a német fővárosban hallani lehetett amerikai telefonbeszélgetéseket. Amerika és Anglia között ugyanis a napokban vezeték be a drótnélküli telefonálást, amit azonban Berlinben is felfogtak a hallókészülékek. A newyorki beszélgetést olyan világosan és határozottan lehetett kivenni, mintha Berlinben beszél volna egyik fél a másikkal. Berlinben egyébként kísérleteket tesznek a vasutól való telefonálásra. Eddig a hamburgi—berlini vonalon rendeztek be ilyen telefont amely kitűnően bevált. Legközelebb Berlin—München és a berlin—frankfurti gyorsvonatokra fognak felszerelni hasonló telefonkészülékeket.

— Szervezkedik a Keresztény Nemzetvédelmi Liga. A Keresztény Nemzetvédelmi Liga (Liga Apararei Nationale Crestine) erdélyi szervezetei — a községi választások alkalmából tett ígéretekhez híven, — kiléptek eddigi politikai passzivitásukból és megszervezték az ökökészületeket az általános választásokra. Betilensből telefonálja az Uj Kelet tudósítója, hogy tegnap a liga exponense a hetivásár alkalmából népgyűlést hívtak egybe, a környékbeli parasztság mérsékelt érdeklődése mellett. Nascut Sándor, a naszodi csoport, dr. Román Valér a Liga erdélyi központja nevében szólalt fel. Felhívták a gyűlés résztvevőit, nyújtsák segédkezüket ahhoz, hogy a Liga emberei a törvényhozás házaiban szerezzenek érvényt a „nép akaratainak.” A gyűlés végén a résztvevők felémelt kezekkel, ünnepélyesen fogadalmat tettek, hogy hűek maradnak a zászlóhoz, M. Retegen, holnap Somkeréken tartanak Cuza professzor hívei propaganda-gyűléseket.

— Antiszemita demonstráció Bársony professzor temetésén. Budapestről jelentik: Tegnap temették el Bársony János orvosprofesszort az egyetem aulájából. Mihályfi Ákos, a magyar tudományegyetem volt rektora szentelte be a halottat, ezután egészen váratlanul a Csaba-szövetség vezére, dr. Csik László mondott beszédet, „A gond-

viselés nehéz próbára tett bennünket, magyarokat — mondja — megcsalatra és félrevezetve dölnék ki legjobbjaink. Bársony János az öntudatra ébredt keresztény ifjuság leghűbb vezére volt. Ő volt a keresztény diákság igazi irányítója. Az ifjuság nem felejtetheti el szavait. Ne engedjétek, hogy idegennek kiszorítsanak benneteket apáitok örökéből, ne engedjétek a numerusz klauzusz! Megfogadjuk — emelte fel barsányan hangját Csik László, — hogy az egyetem kapujában állva, megvédjük egyetelen tételes törvényünket: a numerusz klauzusz.”

*** Ingyen parfümpermetezés hölgyeknek.** A párisi idény legdivatosabb és legelőkelőbb parfümje a disztigvált, kellemes és rendkívül tartós. Narcisse Noar, melyet Romániában kizárólagos joggal a Róza Royal kolozsvári drogéria árusít. A Narcisse Noar parfümöt dekánkint, a Narcisse Noar hölgnit pedig üvegenként kimérve árusítja a Róza Royal drogéria, mely minden hölgyvevőjét vásárlás előtt Narcisse Noar parfümmel permetezi.

— Bubifejűek egyesülete. Jénából jelentik: A napokban itt akció indult meg a bubifejűek egyesületének megszervezése céljából. Az egyesületnek nem lesz más feladata, mint propagandát csinálni a modern és szerintük esztétikailag is tökéletes bubihajviselet minél szélesebb körben való meghonosítására. Az egyesület alakulógyűlésén kimondották, hogy hatalmas demonstrációt fognak rendezni a bubifej érdekében. Legközelebb zászlót rendelnek, amelynek közepére művészesízes himzéssel fogják a legszebb bubifejet ráaplikálni. Az egyesület elég népszerű lett, de egyuttal kihívta maga ellen a hosszuhaju hölgyek haragját és már a lapokban olvasni lehetett a felhívást „a hosszuhajuak egyesületébe” való belépésre. A felhívás többek között ezeket mondja: „Ne nyirassátok bubimódra fejeteket, ez nem német erény. Maradjatok meg a germán hajtines mellett! Germánia anyánk bubifejű — vajjon akad-e festő vagy szobrász, aki erre vállalkoznék! El tudjátok-e képzelni a a rajnai Loreleyt bubifejűvel. Le vele! Le vele!” A kis német városból a mozgalom továbbterjedt és jécái mintára már Berlinben is alakulóban van egy bubifej egyesület. A kontra egyesület megalakulásáról még nem jött hír.

— Kettészakadt egy tehervonat. Bukarestből jelentik: Barbus és Braila között egy tehervonat kettészakadt. A vonat egyik fele a lejtőn visszafelé gurult. Egy fékező súlyosabban megsebesült. Szerencsére a lefelé futó vagonokat Coltmoresti állomásán sikerült lefékezni és így óriási szerencsétlenségnek vették elejét. Ekkor kellett ugyanis befutnia a Galac—Bukarest-i gyorsvonatnak.

— Terjed a kínai polgárháború. Pekingből jelentik: A polgárháború egyre terjed. A második Kou Ming Csu (nemzeti) hadsereg majdnem teljes feloszlásban van. Vu-Pej-Fu ellenséges csapatai megszállták Csing-Csaut, Kou-Ming Csu első hadseregének zöme, amely 40 ezerre rug, Tiencsintől délre harcokba kezdett Li-Csün-Ling csapataival, amelyek tíz kilométernyire visszavonultak.

*** Nagyváradon hirdetések, előfizetéseket** felvesz és reklamációkat elintéz az Uj Kelet nagyváradi képviselője, Blum Zsigmond, Ezredévi emléktér 2. (ernyőzlet.) Lakása Vámház-u. 51.

Legértékesebbnek

a háziasszony előtt a valódi „Franck” kávépótlék bizonyult... Nagyon kiadós voltában rejlik igazi olcsósága.

* kávédarálóval

Szászi és
Marion Erő
Szabó és Ferrar

ri és nagy-
előadók. Buk-
ium kebelében
ság ma délelőtt
tások ügyében
határozarak. A
felebbezést elu-
ta. Temesvártól
ügyminisztérium
lasztások ellen

Közleményei.

a közönségnek,
színházban ga-
nehézség haj-
vábbá a nőknél
kedvezmények a
március 17-én in-
induló „Dacia”
pészachi kirándu-
lók május 15-ig
atul nem. Kirán-
ának a Központi
on L. Pop. 10.)
nahivatal vezetője
és szombaton
n csak hétfőn,
lebbi hajóindulás
en lesz, ehhez a
élelőtt 11 órakor
ukeresti személy-
vizumozási nap

Amatiné mű-

folynak a vasár-
elyet a kolozsvári
órákor az Aviva,
eznek. A közön-
Barisszia matiné,
művészi környe-
sor a következő:
kkar. 2. Prológ:
amoresk: Dragos
ala, Giszkalaytól,
balet a Sám-
gos Klein Jolán,
sch Klári, Hoff-
el Mancio, Jakobi
mi, Pál Hedvig,
az Opera balle-
játésk: Eichner
ald H. 7. Simon,
Jolán. 8. Parimi
nir énekkar. A
olt számban kap-
l. Reg. Ferdinand

dása a kolozs-
aton este nyolc
elmaradt előadását
zsidó iskola he-
az erdélyi Keren
nemzeti töke sze-
Az előadást, amely
al meg, beható vita

nefestő,
ár, Gluj,

KÖZGAZDASÁG

Egy ötletes közegészségügyi vállalkozás Kolozsvárt A közegészségügyi tanács nevében járják végig az üzleteket

(Cluj-Kolozsvár, március 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély kereskedelmét hosszú idő óta különböző jelszavak alatt sarcolják végig lelki merlelen emberek. Leggyakrabban a hatóságok nevével élnek vissza ezek a könnyen keresni akarók és nem riadnak vissza semmiféle, hogy céljukat elérhessék. Rámutatnak már arra hogy a kereskedelem területei napjaink, mert míg egyfelől a súlyos legális terhek nehezdednek a gazdagi életnek ezen részére, másfelől a rossz konjunktúra és a nyomászó pénzkrisis teszi tönkre.

Naponként érkeznek panaszok, hogy hol itt, hol amott sarcolják végig az üzleteket és ha a hatóságok egy-egy ilyen magánvállalkozót ártalmatlanná is tesznek, rövidesen más jelszavak alatt mások jelentkeznek, akik ugyanilyen céllal járják végig a kereskedelmi és ipari cégeket.

Kolozsvárt egy kezdő vállalkozó cég egészen különös módját találta ki annak, hogyan tudna magának bizonyos anyagi előnyöket biztosítani. A fent említett vállalat valóságos elkrasztota a várost ügynökeivel, akik végigjárják az üzleteket és a városi közegészségügyi tanács 33-1926. számú rendelkezésére hivatkozva, kötelezővé teszik, hogy köpccsészéket vásároljanak nála, amiért két-három hónakként 160 lej fizetést magának. Ennek az üzleti tevékenységnek azonban ez csak az egyik rész, mert ugyanakkor ugyancsak a fenti rendelkezésre hivatkozva, kötelezővé teszik azt is, hogy a csészéket a kereskedők naponként tisztíttassák nála, amiért külön havi negyven lej számít fel, ami évről-évre mégis csak megtehetővé jelent az illető kereskedelmi, vagy ipari cégnek.

A számtalan panasz alapján érdekeltünk a drágasági index Romániában Bukarestből jelentés: A legújabb drágasági index a következőképp alakult ki: Élelmiszerekről az 1916-os ár véve alapul, 48,80-szoros, a ruházati cikkekéről 59,20, a vegyesfelrakónál pedig 36,19-szoros. Az általános indexszám 48,07.

Az állami ércbányák és üzemek munkásainak kollektívszerződés ügye. Közöltük, hogy a kolozsvári munkügyi inspektorátusnál két nappal ezelőtt tárgyalások kezdődtek az erdélyi állami ércbányák és üzemek munkásainak kollektívszerződése ügyében. A tárgyalások tulajdonképpen csupán a munkafeltételek szabályozására irányultak, mert az állami üzemek és munkások között felmerülő térdféltérésiakat az erre vonatkozó törvény rendelkezései folytán csupán a Legfőbb Személyzet (Curte de Osmatie) döntheti el. Mint értesültünk, az erdélyi állami ércbányáknál összesen mintegy 8200 munkás dolgozik és a munkások részéről bejelentett munkabér differencia elég tekintélyes. Miután az állami költségvetésben célra nem vettek fel megfelelő tételt, a munkabérek különbözését a Személyzetek döntése után rendkívüli hitellel fogják fedezni.

Szanálják a bukkott prágai bankokat. Prágából jelentik: A „Prager Tagblatt” értesítése szerint a háború utáni időkben csődbement bankok szanálására létesített alaptól még március folyamán háromszázötvenmillió cseh koronát becsátanak a bankok rendelkezésére. Tárgyalások folynak arra vonatkozólag is, hogy a bankoknak, esetleg ezek affililált intézeteinek adóelengedéseket nyújtson az állam. Az így elengedett adók mintegy százötvenmillió koronát tesznek ki.

szóbanforgó közegészségügyi tanács kiadott rendelkezést arról, amelyről kiderült, hogy nem is rendelés, csupán ajánlat, amelyben a tanács felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy a fent említett vállalat higiénikus köpccsészéi közegészségügyi szempontból előnyösnek mondható. A vállalat azonban a városi közegészségügyi tanács ajánlatát mindenütt, így körleveleiben is, rendelkezésük tünteti fel és ezzel megtéveszti a kereskedőket és iparosokat.

Ebben a kérdésben egyébként a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az alábbi felhívást bocsátotta ki:

A cluj Sanius nevű laboratorium körlevelét intézett a kereskedők és iparosokhoz higiénikus köpccsészéinek a megrendelésére. A körlevél címe: Comisiuni de Igijeria al Orasului Cluj Nr. 33-1926. Mint hogy ez a cím tévedésbe hozza a kereskedőket és iparosokat, akik azt hiszik, hogy a megrendelés a városi közegészségügyi tanács rendelkezésén alapszik, a cluj Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti a kereskedőket és iparosokat, hogy a megrendelés egyáltalában nem kötelező és a megtevesztő körlevél miatt az illető céget feljelentette az egészségügyi és iparhatóságnál. Együttel felhívja a Kamara az összes kereskedőket, hogy minden egyes olyan ügyben, amely előtük képesek tetszik, forduljanak hozzá.

A magunk részéről csak annyit tudunk szükségesnek megjegyezni, hogy a városi közegészségügyi tanácsnak nagyobb körültekintéssel kellene eljárnia az ilyen megtévesztésre alkalmas ajánlatok kiadásánál.

A brassói kamara nem járul hozzá egy nagyszabedeni iparkamara felállításának tervéhez. Brassóból jelentik: A napokban tárgyalt a brassói kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsa a nagyszabedeni kereskedők és iparosok egy csoportjának azon kérését, hogy a kamara járuljon hozzá egy Nagyszabedeni felállítandó kereskedelmi és iparkamara tervéhez. Az igazgatótanács hosszas vita után úgy döntött, hogy nem járul hozzá a tervhez, mert ezzel a brassói kamara veszélyeztetné jelentőségéből. A nagyszabedeni érdekeltek most elhatározták, hogy egyenesen a kereskedelmi miniszterhez fordulnak a terv megvalósítása érdekében.

Felmeiték a butorok luxusadó alapját. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium mérlegelve a butorgyárosok kérését, a luxusadó-alapot a butoroknál az eddigi 20 000 leis értékhatárról 40.000 leire emelte fel. Ezután tehát csak 40.000 lein felüli butorok után kell luxusadót fizetni.

Kevesen igénylik Kolozsvárt az ipari kölcsönt. Az Iparosok Lapjában olvassuk az alábbi közleményt: „Az ipari válságra jellemző, hogy az iparosok nem törekcsenek üzemi fejlesztésre, nem gondolnak beruházásokra, még akkor sem, amikor erre megfelelő alkalm kínálkozik. Az Ipari Hitelintézet a kisiparosok fellegélyezésére négyvillió lej olcsó kölcsönt szavazott meg, mely összeg felerésben Kolozsvár, felerésben pedig a vidék kisiparostársadalmának jutna kizárólag azáltal, hogy a kölcsönt újabb beruházásokra fordíták. Most arról értesültünk, hogy a kölcsönösszegeket igen kevesen vették igénybe s nagyobb részük drága bankkölcsönök visszafizetésére használta fel, vagy ingatlan vásárlásba fektette. A Hitelintézet a jövőben ellenőrizni fogja a hitelek, hogy azok csak rendelkezésüknek megfelelően beruházásokra fordítva szolgálják a kisipar fejlesztésének fontos érdekeit.

Visszafizetik a cseh pénzleheljegyzéskor visszatartott pénzeket. Prágából jelentik: A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, melyben utasítja az alárendelt hivatalokat, hogy a pénzleheljegyzés alkalmával visszatartott pénzek visszafizetése tárgyában beadott kérvényeket legkésőbb folyó év június 1-éig intézzék el. A rendelkezés különösen a cseh határ mentén lakó román állampolgárokat is erősen érdekli.

* Közegzasági Bank R.t. (Kolozsvár, Strada Memoranduului 20.) devizaosztálya legolcsóbb napi árak mellett teljesít külföldi áutalást. Vez és elad mindenféle valutát és devizát. Telefonszámok: 10-37, 4-94 és 9-49.

TÖZSDE

Március 4-én

A lej Zürichben 227,00, Párisban 1165, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. Bár a lej Zürichben 227-re emelkedett, a piacon az erősödő kereslet következtében az árak emelkedésben vannak. Az árfolyamok a következők:

Bécs 23,30-32,50, Prága 6,80-6,50, Budapest 306-310, Páris 8,80-8,50 Zürich 44,20-44,25, Newyork 223,00-231,00, London 1120-1125, Milánó 9,30-9,35.

Zürich. Zárlat: Berlin 123,70, Amsterdam 208,12, Newyork 519,50, London 2324,50, Páris 1933,00, Milánó 2084,00, Prága 1538,00, Budapest 72,80, Belgrád 9,650. Bukarest 227,00, Varsó 66,50, Bécs 73,50.

Bukarest. Devizák: Páris 8,53, Berlin —, London 1113, Newyork 228,00, Milánó 9,22, Zürich 44,00, Bécs 32,10, Prága 6,78, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 8,50, német márka —, leva 1,55, török lira 116, font sterling 1120, francia frank 8,65, svájci frank 44,30, olasz lira 9,40, drachma —, dinár 4,5, dollár 231,00, lengyel forint 30,00, osztrák schilling 32,00, magyar korona 32,00 cseh korona 6,80, belga frank —, holland forint —.

Kereskedők figyelmébe!

butorszővetek, szőnyegek, ággyarni-
rák, hencsertakorok, gyári árban
Back Bernátnál, Oradea-Mare
Pata Regina Maria 1. sz. szerezze ök be.
Telefon 9-55

Elián

Cluj-Kolozsvár.

Telefon interurban 10-26. — Urban 1-70.

Ajánlja של פדה

borait,

szilva- és saját főzésű kisüstös seprő-

pálinkáit.

Különlegességei:

Ménosi vörösedes

valamint Rizling, Leányka és Erdély-hegyaljai, ismert minőségű Roulandi kóser fajborok,

melyek מורה מיוחדת מיוחדת felügye-
lete alatt állnak.

Megnyilt

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt

Mielőtt enyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányu dus enyő-

reklámomat vételö-
telesség nélkül.

Specials
ernyőáruház

Megnyilt

Behuzásokat és mindenféle
javításokat vállalok.

SZINI

Engem sz
Földi Mihály
kának, az E
kárával hié
gigvonaló m
még ez el. ö
jezz band, a
ezani.

Jön Lofre

Pénteken: El
szőr. Pr
Szombaton dé
ifjúé. i
désének
hé yára
vic: Jer

Szombat este
szünetbe
László A
szám: 2

Vasárnap dele
(Rendes
Vasárnap d lu
aszor y.
Ihász A
Sorozatsz

Vasárnap delu
donság n
zatszám:

Vasárnap este
császor.
Karácson
Andorral
Hétfőn: Engen
83 szám.
Kedden: Al x
Rendes h

Gabella-je
könyv

P
borok

A legjobb fém
má

Telefon:
2-28,
10-47

Kérjen
ajánlatot

ette. A Hi-
a hitelek,
előkén be-
fejleszté-

élyegzés-
jelentik: A
t ki, mely-
s, hogy a
tott pénzek
érvényeket
zzék el. A
entén lakó
ekli.

(Kölcsozár,
a legelőbb
talást. Vesz
át. Telefon-

11 65, Buda-

ben 227-re
kereslet kö-
vaznak. Az

-650. Buda-
rich 44-20 —
ndon 1120 —

Amsterdam
2324 50, Paris
638 00, Buda-
arest 227 00,

8 53 Berlin
228 00, Milánó
Prága 6 78.

n 8-50, német
ira 116, font
svájci frank
—, dinár
80 00, osztrák
60 cseh korona
forint —.

elmébe!
gyárgarni-
ri árban
dea-Mare
erezne ök be.

n

svár.
Urban 1-70.

it,
stös seprő-
ait.

sédes
éányka és
ismert mi-
ser fajborok,
felügye-
nak.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Engem szeress! Pénteken lesz a bemutatója Földi Mihály nagy sikerrel aratott ékekes vígjátékának, az Engem szeress-nek. Puskás Béla zenevezérlésével hiszti a darab második felvonásában végigvonuló mulatójelenetet és Puskás Béla kiállítását az elő felvonásban színi-zene, a másodikban jazz band, a harmadikban újra előnyez ne fogjátok színi.

Jön Lofrotti a Magyar Színházba!

Magyar Színház heti műsora:

Pénteken: Engem szeress! (Ékekes vígjáték előszíni. Premiérbérlés: 41 szám. Sorozatszám: 271). Szombaton délután 4 órákor: Liliomfi. (Redai-villai ifjúsági előadás. Lővegy Leó művészeti munkájának 30. évfordulója. Előszíni. Olcso helyárakkal. Berezei előadást tart: Jano vic János dr. Sorozatszám: 272).

Szombat este 8 órákor: Orlov. (28. rész. Bérlés színházban, Lengyel Irénnel, Neményi Lillivel, László Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 273).

Vasárnap délelőtt 10 1/2 órákor: Boisszia matiné. (Rendes esti helyárakkal. Sorozatszám: 274). Vasárnap délután 2 1/2 órákor: A hamturgi menyasszony. (Lengyel Irénnel, Neményi Lillivel, Ihász Aladárral. Mésélt helyárakkal. Sorozatszám: 275).

Vasárnap délután 6 órákor: Engem szeress! (Újdonság másolszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 276).

Vasárnap este kilencórákor: Alexandra. (Kilenc rész. Rendes helyárakkal. Bérlés színházban. Karácsonyi előadás. Neményi Lillivel, László Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 277). Hétfőn: Engem szeress! (Harmadszor. Napi bérlés 83 szám. A. Sorozatszám: 278).

Kedden: Alxandra (Tíz rész. Bérlés színházban. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 279).

Gabella-jegyek **Révész Ernő**
nyomdájára — Marosvásárhely

Kérjen mindenütt!

Pierre

borotva-pengél.

A legjobb fémkeverék, a legelőbbéletesebb gyártmány. Garantiált minőség. 1800

Telefon:
2-28,
10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY
A LEGJOBB REKLÁM

Kadima=nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen
ajánlatot

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor

cérna és fonalárúk importja

a G. B. C. védjeggyel olasz cérna
romániai kizárólagos egyedárúsítása

Sürgöncim: Drapeau **Arad, Str. Horia 1.** Telefon: 6-83.

Simitott nyomó 12-ös papír

kapható a Kadima-nyomda rt.-nál
Cluj, Str. Baron L. Pop No 10.

Arbenz teherautó

2 1/2 tonnás, üzembépes állapotban
eladó Indovits Lázárnál, Cluj

Rézarmaturák

viz, gáz és gőzhöz, va-
lamint nikkelt sárga-
réz toilet és cikkek gyári
lerakata.

ELECTRONIDRO

Vadász & Comp

műszaki vállalata — Cluj
Calea Regele Ferdinand 65.

Telefon 3-84.

Hirdessen az Uj Keletben

Hölgyeim!

Legérkeztek a legújabb
selyem, szalag
modellek az

IDEAL

Kalapüzletbe
Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.
Festőnő öltöző árakkal.

A legjobb cipőkrém

Kérje mindenütt.

Raktár: Bucuresti, Str. Ana Davila No 1.

Husvétii fűszerárúk

szilva, csokoládé,
paprika, bors, gyömbér,
ecetsav, cukor, kávé stb. kapható:

LÉB Fivéreknel,

Cluj. — Telefon 471.

Telefon 446

SINGER

Piața Reg. Ferdinand 66. (Főter)
Fárgu-Mareș

Sifonfejgyár

és nikkelt telep Szikvizes és
bracherlis üvegek, valamint min-
denféle gumik gyári raktára.
Üvegvédés. Régi fejek át-
öntése a legelőbbébb árban.

Temesváron,

Józsefváros főutóján,

nagy üzlethelyiség,

souterrain raktárral, minden célra, de kü-
lönösen technikai célokra alkalmas,

átadó.

Megkereséseket „A. B.” jelige alatt a
kiadóhivatal továbbítja.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri hirdetésnél egy szó 3 lej, va-
gabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 3 lej. Állás-
keresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja
előre fizetendő

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné כשר ארטה vendéglője,
Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zódfa-utca) No 19.
Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

Használt zsákok, minden
célra vesz és ad Schulz
Dawid, Timisoara, Preyer
utca 24. Telefon 22-40. 7.5

Modern két szárnyas ab-
lakrámák eladó, nagyobb
tétel megvételére árked-
vezmény. — Téglás-u. 17.
„Cosrum”. 744

Ügyes gyors és gépiró-
nót keresünk, Cim a ki-
adóban. 730

Barzol

Fierarie
Vasúziel

Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Vit. 13

Telefon
1049

Géphin zés, gépfilé és
egyéb gépi munkák taní-
tását igen olcsó díjért vál-
lalom. Klein, Malom-utca
7., emelet.

Elsőrangú felsőrész kő-
sítő azonnali belépésre
állást keres. Szíves meg-
keresést Zápolya-utca 42
sz. alá kér.

Ujonnan épült 2 szoba
belvárosban kiadó. Érdek-
lődni portásnál, Regina
Maria 6. 7.6

Perfekt, intelligens gép-
írónót keres sürgősen
újságíró délelőtt 8-10 g.
Jelentkezni délután 2 és
fél 3 között. Malom-utca
5. Pensio 4-es szoba.

Két urilány lakást és tel-
jes ellátást kaphat zsidó
családnál a Fötér közelé-
ben. Cim a kiadóban.

Két szoba konyha, e'ö-
szoba, furdoszoba, összes
mellékalkoholokkal, szép,
modera butorral, központ-
hoz köze, kertes villában
kiadó. Cim a kiadóban. 733

Orvosi rendelőnek, fog-
orvosnak, hivatalnak, iro-
dának kiválóan alkalmas
2 utcai és egy udvari
szoba, Calea Victoriei,
földszinten, azonnalra bár-
beadó. Érdeklődők jelent-
kezzenek dr. Victor Ciur-
daru ügyvédnél, Cal a
Victoriei 42. (Rendőrség
udvarán) Esetleg nagy
pince is hozzá. Ugy. nőt
ház hely eladó. 748

38 éves, jómódu izr. u. i-
nő férjhez menne 40-45
Aves vallásos izr. urhoz.
Teljes cím levelet „Bi-
tos jövő” jellegével a ki-
adóhivatal továbbít. 738

Tanuló négy középos-
tályal, jó házból, jó fize-
téssel felvétetik. Hirsch
Adolf cégnél. 742

דשבת אברה
מיו שבת נאמט דען 28-טען
פער ווארדע און דער בארן
צווישן טראסארדן און קל-
ענערן מין טילט און 2 פאר
הפילן נעשטאנען. דער טיל-
טעל און דאסער סאמט מוט
בייטעל און דאסער סאמט מוט
דאס סאמט מוט און דאס
טעלער און דאסער סאמט מוט
דאס וויכטיג דאס אדער וועלכע
אננערט דאס מוט און אננערט
אדערטע מיטוואך און דאס
אין דען קיינעסער צוויקענע.
למנוה גרויס וועט ל.

Teszler Hermann, Luduşul de
Mureş. 743

Intelligens zsidó lány
román, magyar és német
nyelvtudással, déltáni
foglalkozást keres. Cim a
kiadóban.

Ha olcsón és jól akar
főzni, vegyen dr. Szent-
péteriné féle szakácsköny-
vet, amely az összes zöldség-
félék és gyümölcsök
bevezetőjét, továbbá a
legkülönbözőbb ételek gaz-
dasági előállítási módját
tartalmazza, eddig már
25,000 péld. van forgalom-
ban. Kapható az UJ KE-
LET könyvostályában és
Fűsz J. könyvkiadónál,
Tordán.

Gépirónó, aki román és
magyar levelezésben járatos,
azonnal felvétetik. Jelent-
kezni lehet Heinrich szap-
pnyárbán, déli 1 órakor.
740

Nagyvárád és Bánffyhu-
nyad között évszázadok egy
engedélyezett gyűjtőköny-
ve a hunyadi Poale Ce-
deknek. A megtaláló 200
lej jutalomban részesül.
Cim: Löb Kálmán, Ha-
din, Str. Avram Jancu.

Keresek a belvárosban
egy szoba konyhát lakást
azonnali beköltözésre. Le-
hetőleg furdoszobával. —
„Jól fizetek” jellegre a
lap kiadóhivatala továbbít.

Varrónó házakhoz ajánl-
kozik, Rudolf-ut 13.

Használjunk kizárólag
כשר כשר
PLANTOL
legjobb bővényszirt, mert ez
tisztá, egészséges és kiadós!
Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi
főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan
ortodox rituális előírás szerint.
Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
Str. Julia Maniu 8. Telefon 1-18.

Az esztendő eseménye

Kis Brehm Az állatok világa

Egy kötetben

★
**Légrády-Geniusz
kiadás**

★
**Megjelenik
májusban**

szerező arcképével, 10 színes műmellék-
lettel, 24 egész oldalas és 120 szöveg
közötti képpel, művészi egész vászon-
kötésben.

★
Megrendelhető

**4 havi törlesztésre
2000 lei**

kedvezményes előfizetési árért, bármely
könyvesboltban és az Uj Kelet könyv-
osztályában

★
Vezérképviselőt:

**Vidor Manó Rt.
Oradea-Mare.**

★
Megjelenés után

a mű bolti ára 2800 lei.

1926 jan.-febr. könyvujdonságok

Ady-könyv (Amicus kiadás) I.	220
Balsac: Nőtlen ember otthona	264
Brocchiu: Szívem szerint	212
Csillag: Zsidó anekdoták kincsesháza ..	200
Csehov: A koldus	141
Dekobra: A hálókocsi angyala	220
G. Dávid Margit: A szerelmek városa ..	150
Dumas: A három testőr	
I. A három testőr	
II. Husz év múlva	
III. Bragelome Vicomte	
IV. Agellone Vicomte	1200
— A király a vérpádon	225
— A Monsoreau hölgy	250
— Páris mohikánj i	270
— Király és bolondja	300
Gergely Sándor: Achrem fickó	220
Günther: A szent meg a rajongója I-II	550
Gogoly: Mirgorod I-II	282
Herzog Rudolf: Az élet dalja	176
Kuprin: Moloch	200
— Jama	340
Ludvig Emil: Napoleon (610 lap)	484
Jack London: Jack London élete	375
Jack London: A nagy ház asszonykaja	220
— Az éneklő kutya	220
Lagerlöf: He'ga, Marianna	132
— A császár	132
Lengyel Menyhért: Mária	110
Maupassant: Egy élet	311
Courths Mahler: Boldog akarok lenni ..	88
— Az igazi szerelem	132
G. Miklós Ilona: Viola	15
Csermely Gyula: Adieu Madame	15
Forró Pál: Különös tüzek	15
Gottberg: A fehér kastély	15
G. H. Bull: A titokzatos villa	15
France: A Föld élete	250
— " " (kötve)	300

Kaphatók az
Uj Kelet könyvostályában,
utánvételt vagy a pénz előzetes beki-
dése mellett

ארטה כשר
PENSIO
Szovátán.
Szovátá furdón június 1-én, az István-szál-
val szemben, a fúton épült villában szigo-
ruan orth., a legkényesebb igényeket is ki-
elégítő uri pensio nyílik. Jelentkezéseket el-
fogad, felvilágosítással szolgál
Dr. Krausz Józsefné főrabbiné
Diciosanmartin.

Mégis csak legjobb a késnélkül
„IDEAL”
borotváló por
mely az ország területén
higienia
szempontból a legjobban
elismert borotváló szer
az arcot nem marja
kellemes hatást hagy utána. — Ovakodjunk az
Mindenütt kapható. [Csalmas utánzatoktól.
Egyedüli készítője: felírásu a valódi.
Reszling József fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.
Sighetul-Marmatiei egyszárútitója **Glanzman**
Adolf ilatszertár **Str. Bogdan Voda 40**

Szerkesztőség kia-
hivatal és nyomd
Cluj-Kolozsvár, St. Ba-
Pop (Brasai-utca)
Telefon:
Szék. és kiadóhivat
977, 228 és 1047
No. N. Sz. — — —
Egy szám ára pályau
és vidéken is le
Bukarestben — —

1926 Hétfő márci
Briand
A francia belpo-
sán, a pénzügyi ja-
nagy mestere, Bri-
zett. A francia ka-
vazattal kisebbség
vezér, akinél Fran-
jobban az áthidalá-
módszereit.
Briand lemond-
ségén azonban nag-
tett szempontokat
férfit lemondásra
jött a hiradás, hog-
közölte Németorsz-
tagságra vonatkozó
ellentétben áll Ch-
kájával. Nagyon v-
szavazást örömmel
balassa genfi uta-
közül valaki mást
kit, aki nálánál in-
való esetleges össz-
A ravasz Bri-
lajni azt a látszat
felborulásán munk-
sem akarja, hogy
gal és Olaszország
tagság kérdésében
Általában az e-
magatartásán meg-
tékenységgel néz-
állításának újból
hogyan nem tulsok
előretörését s vele-
rak előretörését s
köntösebe kapaszi-
kel követelnek m-
ken a circulus
elszánt és nagy-
magát fentartani
semmiesetre nem
francia ideálpolit-
további pályafutá-
den kis rezdülése-
jék. Szimatja mi-
tudta magát fer-
áramlások közep-
sem került ska-
hormány éléről,
kerül. Valószínű-
nak fog bizonyu-
abból a válságbó-
szinre kerül a Né-
Ha ezen az ülés-
diadalmasokdnék
népszövetségi ta-
halasztának, akk-
ódonmon, hogy
Anglia ellenséges
álláspontja fog
felé is possibili-
tehát, mely szer-
oka nem a pénz-
rejlik, valószínű-
tozik ma ama p-
a súlyosdó hejón
mindig sziveseb-
politikai tenger-
Ettől eltekin-
hogy a francia p-
a pénzügyi kéro-
pontra jutni. N-
dadoktorsága, d-
hívós józansága
más kivezető u-
sára, mint vagy
oldali pénzügyi
nak ettől a fra-
a felidézhető k-